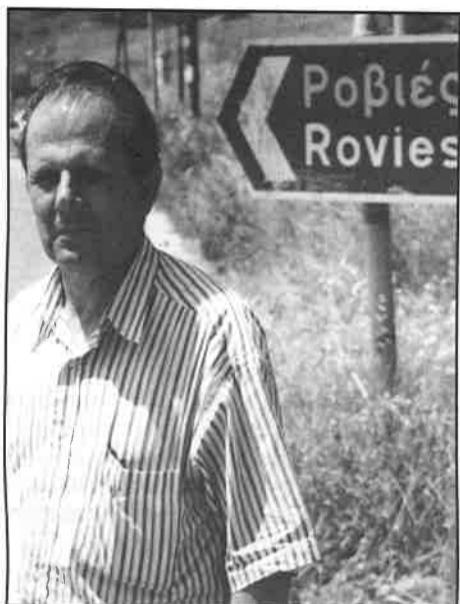

ΤΑ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ • ΤΕΥΧΟΣ 7 ΙΟΥΛΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1998

Τι γύρευε
στις Ροβιές
ο πρόεδρος;

Το Σάββατο 20 Ιουνίου ο φωτογραφικός φακός «συνέλαβε» τον πρόεδρο του Πανελλήνιου Συλλόγου Μαγουλιανιτών Κώστα Κανελόπουλο στην κοινότητα Ροβιές Ευβοίας

ΣΕΛ. 11

Το καλοκαίρι
των ορέων

Οδηγίες-προτάσεις για υποψήφιους εκδρομείς παρουσιάζει στο καλοκαιρινό τεύχος η εφημερίδα «Τα Μαγούλιανα».

Για φέτος προνούσαμε ταξιδιωτικές προτάσεις στα βουνά μας. Και, επειδή η περιπέτεια είναι περιπέτεια θα σας πάμε... θόλτα με διάθεσην ταξιδιωτική και με ελπίδα μοναδική να γνωρίσουμε καλύτερα την άγνωστη δίκη μας φύση.

Για φέτος το καλοκαίρι ονειρεύμαστε εικόνες πεζοπορίες εύκολες σε δάση από έλατα, πουρνάρια, σπάρτα. Εικόνες ορειθασίας και αναρρίχησης για συγκινήσεις έντονες, παρατήρηση πουλιών στο σπάνιας ομορφιάς Αρκαδικό τοπίο, ποδηλασία βουνού σε διαδρομές που σε κάνουν να νιώθεις όμορφα.

Το Αλφαθητάρι

Σ' αυτό το τεύχος παρουσιάζουμε και «Το Αλφαθητάρι των Μαγουλιάνων»: Τα Μαγούλιανα από το Α ώς το Ω. Στο «Αλφαθητάρι» υπάρχουν πληροφορίες για τον τόπο, περιήγηση σε ονομασίες και λέξεις που επιβιώνουν εδώ και δεκαετίες. Σ' αυτό βρίσκει κανείς (κυρίως οι νέοι) όλα όσα θέλει να μάθει και δεν του έχουν πει για το χωρίο.

ΣΕΛ. 5-9

Οι μνηστήρες της Βυτίνας

ΕΝΟΨΕΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ Η εφημερίδα «Τα Μαγούλιανα» φιλοξενεί τρεις υποψηφίους δημάρχους. Η επιλογή των υποψηφίων έγινε με το κριτήριο της συμμετοχής τους στα κοινά.

Ο Κώστας Κουντάνης και ο Αθανάσιος Τρυφωνόπουλος είναι πρόεδροι των κοινοτήτων Βυτίνας και Καμενίτσα, αντίστοιχα. Ενώ ο Γιώργος Καρπούζος υπήρξε πρόεδρος της Βυτίνας για τέσσερις τετραετίες.

Βέβαια, για το ίδιο αξιωμα -εκτός των τριών υποψηφίων- φαίνεται

να υπάρχουν κι άλλοι ενδιαφερόμενοι.

Η διεύθυνση της εφημερίδας επέλεξε τους παραπάνω τρεις και για έναν ακόμη λόγο. Στην τηλεφωνική επικοινωνία μαζί τους ήταν κατηγορηματικοί ότι θα διεκδικήσουν την δημαρχία.

Επικοινωνήσαμε και με τον πρόεδρο της κοινότητας Μαγουλιάνων Γιάννη Παπακονδύλη. Άλλα, όπως είπε, μάλλον δεν θα κατέβει ως υποψήφιος δήμαρχος. Ελπίζουμε να τον δούμε σε κάποιο συνδυασμό.

ΣΕΛ. 2-3

Το ραντεβού του Δεκαπενταύγουστου

ΝΤΥΜΕΝΟ ΣΤΑ ΓΙΟΡΤΙΝΑ το χωριό παρακολουθεί την περιφορά της εικόνας της Παναγίας της Μαγουλιανίτσας με κατάνυξη και δέος. Απλοί άνθρωποι οι συμπατριώτες μας βιώνουν έντονα τη θρησκευτι-

κή λατρεία. Απλοί προσκυνητές συμμετέχουν ευλαβικά σ' όλες τις εκκλησιαστικές εκδηλώσεις και τελετές με τιμές και λιβανίσματα. Στον τόπο μας περιφορά της εικόνας είναι επιβλητική

Διακρίθηκαν
Οι συμπατριώτες μας
Αριστοτέλης Γ. Γόντικας
και ο Γιώργος Γ. Κανελλόπουλος
εξελέγησαν στη διοίκηση
του Εργατικού Κέντρου Αθηνών

Πλήθος κόσμου
στα εγκαίνια
της έκθεσης
της Νότας Κόλλια

ΣΕΛ. 4

Επικίνδυνη η παιδική χαρά

H

ταν τέλο Μαΐου. Ενα επιβατικό αυτοκίνητο σταμάτησε στην πλατεία του χωριού, στον πλάτανο και ο μικρός παρέα κατευθύνθηκε στον καφενείο για ούζο. Η πελατεία ήταν αυξημένη.

Φλυτζάνια και καφέδες πηγαίνονται. Μην φανταστείτε υπερβολικά πράγματα, αλλά όλο και κάποιοι επιπλέον καφέδες ψήνονταν λόγω Σαββατοκύριακου.

Η παρέα παρήγγειλε τα ουζάκια της και για τα παιδιά αναψυκτικά. Για τα παιδιά ρώτησαν αν υπάρχει κοντά καμιά παιδική χαρά για να τα απασχολήσουν μέχρι να τελειώσουν τα ούζα τους.

Κάποιος συγχωριανός μας, πελάτης του καφενείου, τους είπε ότι κοντά βρίσκεται μια παιδική χαρά και η μαρά ενός παιδιού ανέλαβε να τα συνόδεψε εκεί. Ομως, ύστερα από λίγο επέστρεψαν.

- Δεν βρίκατε την παιδική χαρά;, τη ρώτησαν.

- «Την βρίκαμε, αλλά φοβήθηκα να αφήσω τα παιδιά εκεί μπον τραυματιστούν. Δεν είναι σε καλή κατάσταση η παιδική χαρά», απάντησε ο γυναίκα που τα συνόδευσε.

Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Πανελλήνιου Συλλόγου Μαγουλιανίτων που βρέθηκε στο καφενείο «σκοτώνοντας» την ώρα του και απολαμβάνοντας τον καφέ του ντράπηκε. «Η γυναίκα έχει δίκιο, η παιδική χαρά είναι στα μαύρα της χάλια», σκέφτηκε και μετέφερε τις σκέψεις του σε συνεδρίαση του Δ.Σ. του Συλλόγου:

Η ασφάλεια των παιδιών δεν είναι πολυτέλεια ούτε υπερβολή. Η συγκεκριμένη παρέα που βρέθηκε στο χωριό μας είχε ανάγκη για ούζο, αλλά και να αφήσει τα παιδιά της εκείνη την ώρα σε μια παιδική χαρά.

Στο χωριό μας υπάρχει παιδική χαρά, αλλά κανένας δεν νοιάζεται και δεν την συντηρεί με απότελεσμα σήμερα να κρύβει παγίδες για τα παιδιά. Ο χώρος αυτός είναι επικίνδυνος.

Το παιχνίδι μπορεί να είναι ο καλύτερος φίλος του παιδιού, αλλά το παιχνίδι στην παιδική χαρά Μαγουλιάνων δεν είναι παιχνίδι γέλασε.

Σ' εκείνη την απογευματινή συγκέντρωση του Συλλόγου ακούστηκε ότι ο συγκεκριμένος τόπος αναψυχής δεν πληρεί τις προδιαγραφές ασφαλείας. Και, δεν χρειάζεται να είναι κανένας ειδικός για να εξαγάγει αυτό το συμπέρασμα.

«Επικίνδυνες» ερωτήσεις: Από πού πα να πρωτοφυλαχτούμε; Ευχή όλων μας, γεγονότα σαν το παραπάνω να αποτελέσουν την απαρχή για την ανάπλαση όλων των πιθανών επικίνδυνων σημείων του χωριού μας. Ας ελπίσουμε πολλοί να ενδιαφερθούν

ΚΩΣΤΑ ΚΟΥΝΤΑΝΗΣ

Με το σχέδιο ανασυγκρότησης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης: «Ιωάννης Καποδίστριας» συστάθηκε ο δήμος Βυτίνας. Πόσο σημαντικός είναι ο νέος θεσμός;

Από το 1986, ως πρόεδρος Νυμφασίας, είχα συμφωνήσει στις εθελοντικές συνενώσεις, έτσι όπως έγιναν σήμερα υποχρεωτικά. Επιθυμία μας ήταν η δημιουργία ενός ακόμη μεγαλύτερου δήμου, ενός δήμου Πάνω Γορτυνίας και ενός δεύτερου για την Κάτω Γορτυνία. Η δημιουργία δύο δήμων θα εξυπηρετούσε περισσότερο την ανάπτυξη. Τώρα υποχρεωτικά πρέπει να συνεργαστούν οι δήμοι μεταξύ τους στα πλαίσια ενός προγράμματος που καλό είναι να διαμορφωθεί πριν από τις εκλογές.

Αν εκλεγείτε ποια θα είναι τα πρώτα πράγματα που θα κάνετε;

Μια διευκίνηση, μιλώ σας εκπρόσωπος ενός συνδιασμού. Τώρα, αν εκλεγούμε εκείνο που θα προσπαθήσουμε είναι να προβλέψουμε τι θα γίνει αύριο. Για την περιοχή μας προβλέπουμε ανάπτυξη του τουρισμού. Εμείς δεν θα δεχθούμε μια άναρχη ανάπτυξη γιατί δεν θέλουμε να γίνουμε Αράχωβα.

Θα συστήσουμε τον Οργανισμό Ανάπτυξης Περιοχής Βυτίνας: Μια δημοτική επιχείρηση τουριστικής κατεύθυνσης που θ' αξιοποιήσει τα σανατόρια Βυτίνας και Μαγουλιάνων και των κατασκηνώσεων Βυτίνας. Στις εγκαταστάσεις του παραπάνω Οργανισμού, που θα απασχολήσει περίπου 100 πατριώτες μας, μπορεί να στεγαστεί και τρίμα μιας πανεπιστημιακής σχο-

λής για το περιβάλλον καθώς και μια εταιρεία - κοινοπραξία εκμετάλλευσης του Μαινάλου.

Ποιό το έργο σας ως πρόεδρος;

Αυτή την εποχή ολοκληρώνουμε τη μελέτη για τη δημιουργία κέντρου Βιολογικού καθαρισμού και αποχέτευσης Βυτίνας. Τα έργα αυτά δεν έχουν αρχίσει, αλλά έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση. Επιπλέον η Βυτίνα θα αποκτήσει και χωματερή, την μόνη σ' ολόκληρη την Αρκαδία.

Ακόμη, υποχρέωσή μας είναι να εξασφαλίσουμε η Βυτίνα 4.000 κυβικά νερού την πμέρα. Η δημοπράτηση του υδραγωγείου θα γίνει πριν το φθινόπωρο. Στο στάδιο της μελέτης είναι και το πρόγραμμα πτλεθέρμανσης Βυτίνας.

Το πρόγραμμα πτλεθέρμανσης Νυμφασίας, έργο δικό σας, λειτουργεί;

Λειτούργησε πειραματικά φέτος, αλλά όχι πλήρως. Και την ευθύνη γι' αυτό φέρει ο σημερινός πρόεδρος της κοινότητας.

Για τ' άλλα χωριά τι θα κάνετε, γιατί τώρα μόνο για τη Βυτίνα μιλάτε;

Ενα πράγμα μπορώ να υποσχέθω: καλύτερη εξυπέρτηση. Θα εξασφαλίσουμε ένα γραφείο εξυπηρέτησης του κοινού στα Μαγούλιανα και ένα στην Καμενίτσα.

Για τη Ξενιά Μαγουλιάνων τι θα κάνετε;

Έχουμε έρθει σε επικοινωνία με Βουλευτές και κυβερνητικά στελέχη και μας υποσχέθηκαν ότι θα παραχωρηθεί στο δήμο Βυτίνας.

Ποιός είναι ο Κ. Κουντάνης

Γεννήθηκε το 1944 και είναι ανύπαντρος. Δηλώνει «εραστής της εργατικής ζωής» και «αριστερός». Δεν είναι όμως, όπως αυμπλορώνει, οργανωμένος σε κόμματα.

Την δεκαετία του 1960 ήταν μόνιμος στο στρατό (τελείωσε μια σχολή υπαξιωματικών), ενώ την δεκαετία του '70 εργάστηκε στην Αθήνα.

Για τρεις τετραετίες ήταν πρόεδρος της Νυμφασίας (πρωτεύει το 1983).

Πρόεδρος στην Βυτίνα εκλέχθηκε το 1995. «Εκτίμησαν την δουλειά που έκανα στη Νυμφασία», λέει.

Πιστεύει στους νέους σε πλεικά ανθρώπους «γιατί έχουν

ορμή», δηλώνει αγρότης και γνώστης των οικοδομικών εργασιών: κάνω καμιά μάντρα και καμιά στέγη αν δεν έχω δουλειά στην κοινότητα, που συνήθως έχω.

Μια «αδυναμία» του είναι το κάπνισμα. «Αυτό το ελάττωμα δεν μπορώ να το κόψω, όσες φορές προσπάθησα δεν τα κατάφερα», λέει.

Βλέπει τον συνδιασμό του να «χτυπάει» 71,2% και παραδέχεται ως καλό δήμαρχο για το νεοσύστατο δήμο των συνυπόψιφων Θανάση Τρυφωνόπουλο.

Plastino S.A.
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ
ΜΟΚΕΤΕΣ ΔΑΠΕΔΑ ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΕΣ

CONTRACT BUSINESS
Δ. ΚΟΥΜΠΟΥΡΗΣ
ΕΔΡΑ: ΔΕΡΚΩΝ 32 Ν. ΙΩΝΙΑ 277 5066-2779687
FAX: 271 1874 TELEX: 219365 RONDO GR
ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΠΛΟΙΩΝ, ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΑΣ

» για μια «νύφη»

Με ιδιωτική πρωτοβουλία η ανάπτυξη της περιοχής

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Με το σχέδιο ανασυγκρότησης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ): «Ιωάννης Καποδίστριας» συστήνεται ο δήμος Βυτίνας. Πόσο σημαντικός είναι ο νέος θεσμός;

Θεωρώ λογικό το νέο χάρτη των κοινότων στην επαρχία μας. Ήταν ανάγκη να γίνουν οι συνενώσεις και έπρεπε να έχουν γίνει προ πολλού. Για να πετύχει το συγκεκριμένο σχέδιο ανασυγκρότησης των ΟΤΑ χρειάζεται η συμμετοχή των κοινοτήτων.

Πληθυσμιακά ο νέος δήμος δεν είναι πολύ μικρός;

Ο πληθυσμός δεν παίζει ρόλο. Ο νέος δήμος μπορεί να υπάρξει.

Αν εκλεγείτε ποια θα είναι τα πρώτα πράγματα που θα κάνετε;

Πιστεύω ότι η Βυτίνα μπορεί να εξελιχθεί σε ακόμη μεγαλύτερο τουριστικό κέντρο. Οταν μιλάω για τη Βυτίνα εννοώ και τα Μαγούλιανα, αλλά και τις υπόλοιπες κοινότητες που συνιστούν τον νέο δήμο.

Ο οδικός άξονας Τρίπολης - Αρχαίας Ολυμπίας εξυπηρετεί τουριστικά ολόκληρη την περιοχή. Το όνομα της Βυτίνας είναι διεθνώς γνωστό, το φυσικό κάλλος υπάρχει, εκείνο που χρειάζεται είναι ν' αναπτυχθεί ακόμη περισσότερο την περιοχή.

Τώρα, στις προτεραιότητες μας, αν εκλεγούμε, είναι ο βιολογικός καθαρισμός και η αποχέτευση της Βυτίνας. Η δημιουργία χώρου υγειονομικής ταφής των ακουπι-

διών και η εξασφάλιση των υδάπινων πόρων της Βυτίνας καθώς και η κατασκευή αθλητικού κέντρου με βάση τα Μαγούλιανα (λόγω υψόμετρου) και μικροτέρων αθλητικών υποδομών στην Βυτίνα και τη Νυμφασία.

Ποιο το έργο σας ως προέδρου;

Εκλέχτηκα πρόεδρος της κοινότητας Καμενίστας το 1995. Προχωρήσαμε σε αναπλάσεις κοινοτικών χώρων, φτιάχαμε 3 παραδοσιακές βρύσες, ασφαλοποτρώσεις όλων των δρόμων του οικισμού, διάνοιξη

16 χιλιόμετρα αγροτικών δρόμων και με προσωπικά έξοδα έγινε πολύ ύδρευση του Καρβουνίου. Το έργο αυτό έγινε με τα παραστατικά (χρήματα που έπαιρνε ως προέδρος).

Καινοτόμο έργο πνοής για την περιοχή θεωρώ την ένταξη του φαραγγιού του Μυλάντα σε συγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης.

Για το Σανατόριο της Μάνας τι θα κάνετε;

Το Σανατόριο Μαγούλιανων μπορεί να αναπτυχθεί μόνο με ιδιωτική πρωτοβουλία. Η καλύτερη λύση είναι η παραχώρωση της πώλησης με την προϋπόθεση ν' αναπτυχθεί.

Για το Ξενία Μαγούλιανων;

Το Ξενία είναι μικρής χωριτούπτας. Δεν χωράει ούτε τους επιβάτες ενός πούλμαν. Εκείνο που χρειάζεται είναι η επέκταση και η παραχώρωσή του σε ιδιώτες με την προϋπόθεση να λειτουργήσει ως ξενοδοχείο.

Ποιός είναι ο Αδ. Τρυφωνόπουλος

Γεννήθηκε το 1945, τελείωσε το γυμνάσιο Βυτίνας και την Παιδαγωγική Ακαδημία Τρίπολης. Υπηρέτησε ως έφεδρος Ανθυπολογάχος Πυροβολικού και το 1967 έφυγε στην Αμερική.

Συμμετείχε ενεργά στα Σωματεία και στους Αρκαδικούς Συλλόγους υποστηρίζοντας ένθερμα, όπως σημειώνει στο Βιογραφικό του σημείωμα, «τα προβλήματα της Μπλέρας πατρίδας».

Εγίνε πρόεδρος των Γορτυνίων Σκάκιου, γενικός ταμίας της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας, επίτιμο μέλος των Σωματείων της Καραβαΐκης.

Επαγγελματικά, υπέρεια από πολύ κοπιαστικό δρόμο, έγινε διευθύνων σύμβουλος της αμερι-

κάνικης εταιρίας τροφίμων General Park Food Inc και συνδιοκτήπης σύντερη μάρκετ.

Είναι πατέρας 5 παιδιών, 3 κοριτσιών και 2 αγοριών. Εχει παντρευτεί δύο φορές.

Στην Ελλάδα επέστρεψε πριν από 5 χρόνια, εγκαταστάθηκε μόνιμα στην ιδιαίτερη πατρίδα του, την Καμενίστα και ασχολήθηκε και με τα κοινά. Είναι εκλεγμένος πρόεδρος του Συμβουλίου Περιοχής 12ης Εδαφικής Περιφέρειας, πρόεδρος του Υδατικού Συνδέμου Μεθυδρίου με 43 κοινότητες και του δήμου Τρίπολης. Επίσης, είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου Ανάπτυξης Βορείου Πελοποννήσου (Leader).

Έφτασε ξανά στο Σανατόριο, μας λέει ότι έχει μελέτη κατασκευής αθλητικού κέντρου στην Βυτίνα που θα αξιοποιεί και το Σανατόριο της Μάνας.

Ζητάμε τον φάκελο. Δεν αναφέρετε πουθενά το Σανατόριο της Μάνας...

Ο ίδιος πάντως επιμένει ότι αν την επομένη των εκλογών είναι δήμαρχος θα θάλει την μπουλντόζα μπροστά.

• Στα Μαγούλιανα και τη Νυμφασία θα λειτουργήσουμε γραφεία εξυπηρέτησης του κοινού. (Για τα γραφεία κ. Κουντάνη πρόβλεψε ο ίδιος ο «Ι. Καποδίστριας»).

Εξαρτώμαστε από την «προίκα» των συννενώσεων

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΠΟΥΖΟΣ

Με το σχέδιο ανασυγκρότησης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ): «Ιωάννης Καποδίστριας» συστάθηκε ο δήμος Βυτίνας. Πόσο σημαντικός είναι ο νέος θεσμός;

Συμφωνώ με τις συνενώσεις των κοινότηών που γιατί ο δήμαρχοι θα φύγουν από την επιρροή του εκάστοτε νομάρχη και περιφερειάρχη, των βουλευτών και των υπουργών.

Οπως έχει ειπωθεί ο νέος ΟΤΑ θα σπριθούν οικονομικά από συγκεκριμένα προγράμματα. Οπότε ο χρηματοδότηση των δήμων δεν θα γίνεται με βάση

κομματικά κριτήρια και δεν θα χρειάζεται ο κάθε δήμαρχος να έχει «μέσον».

Είστε στελέχος της Νέας Δημοκρατίας;

Εχω αποχωρίσει από τη Ν.Δ. Είμαι ανεξάρτητος.

Ο νεοσύστατος δήμος είναι πολύ μικρός. Λιγότεροι από 2.000 δημότες.

Οπως καταλαβαίνετε τη μερίδα του λεωντούς από τη χρήματα που

έχουν εξασφαλιστεί, κυρίως από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους, θα μοιραστούν οι μεγάλοι δήμοι.

Καλά θα ήταν να είχαν συνενωθεί περισσότερες κοινότητες. Όμως, η περιοχή Γορτυνίας είναι ορεινή και δύσκολα θα μπορούσε να δουλεψει ένας δήμαρχος με περισσότερες διάσπαρτες κοινότητες.

Αν εκλεγείτε ποια θα είναι τα πρώτα πράγματα που θα κάνετε;

Θα δράσουμε ανάλογα με τα χρήματα που θα εξασφαλιστούν. Εκείνο που πρέπει να αναφέρω είναι ότι δεν θα επιδιώξουμε έργα Βιτρίνας, αλλά έργα που χρειάζονται. Δηλαδή, έργα υποδομής ώστε να μην φεύγει ο κόσμος προς τα αστικά κέντρα.

Για να μην ξεφύγουμε από την ερώτηση. Ο συνδυασμός σας έχει επεξεργαστεί κάποιο συγκεκριμένο πρό-

Ποιός είναι ο Γ. Καρπούζος

Είναι 62 χρόνων και πατέρας τριών παιδιών. Εχει δύο κόρες και έναν γιο. Δηλώνει επιχειρηματία. Εχει ξυλουργικό εργοστάσιο στην Βυτίνα.

ΣΚΙΤΣΑ ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ψέψιματα και Αδήνδεις

Ο ασυγκράτητος

Ο Κώστας Κουντάνης είναι ένας πληθωρικός και ασυγκράτητος άνθρωπος:

«Το Σανατόριο της Μάνας θα το φτιάξουμε. Την γυναίκα που το έφτιαξε την γνώρισα την Κατοχή», πάταν τα πρώτα λόγια του.

- Αυτό είναι αδύνατο του εξηγούμε...

Δεν διστάζει να εξηγήσει: «Και τις προάλεις συνομίλησα μαζί της» και μας κατηγορεί ότι δεν τον καταλαβαίνουμε.

Στην διάρκεια της συνέντευξης, όταν ο συζήτηση

Ο εκσυχρονιστής

Ο Αθανάσιος Τρυφωνόπουλος είναι ο πιο μορφωμένος από τους τρεις υπουργούς δημάρχους. Μετριοπαθής και... εκσυχρονιστής. Είναι ο μόνος από τους υπουργούς που όταν μιλάει για τον δήμο Βυτίνας δεν ξεχνάει οτι υπάρχουν και οι άλλες κοινότητες.

Περιμένει, όπως εξηγεί, στήριξη από το ΠΑΣΟΚ και από τους μικροεπιχειρηματίες της περιοχής. Δυστυχώς όμως δεν έχει πολλές απαντήσεις για το πώς

προχωράσει στην υλο

Σχολείο: Κάπηλο αργά

Tα έργα ανάπλασης του προαυλίου χώρου στο Δημοτικό Σχολείο Μαγουλιάνων μπήκαν σε τροχιά και έχουν προχωρήσει σε ικανοποιητικό σπειρίδιο.

Οπως δείχνουν τα πράγματα φέτος το καλοκαίρι οι νέοι Μαγουλιανίτες θα μπορέσουν (επιτέλους) να κάνουν χρήση του χώρου και αυτή η πονεμένη ιστορία να έχει «χάπι εντ». Με τη χρηματοδότηση της Νομαρχίας Αρκαδίας όλα τακτοποιήθηκαν. Τα έργα άρχισαν γρηγορότερα από ό,τι αρχικά υπολογίζοταν και ολοκληρώνονται σε χρόνο ρεκόρ από την Κοινότητα με τόλμη και αποφασιστικότητα.

Ο τόπος και ειδικότερα οι νέοι του χωριού περιμένουν αυτό το έργο. Θυμάμαι πέρα το Νοέμβριο στην καθιερωμένη συνεστίαση του Συλλόγου τη χαρά των νέων όταν διάβασαν τον πρωτοσέλιδο τίτλο της εφημερίδας μας: «Αρχίσαν τα έργα» (στο σχολείο).

Μια γεύση από τις φωτογραφίες που θα δείτε στο Μαγουλιανίτικο πμερόλιγο 1999. Τα χρήματα που θα συγκεντρωθούν από τις πωλήσεις των πμερολογίων θα διατεθούν για την αγιογράφηση του Αγίου Ιωάννη

«ΣΟΥ ΟΦΕΙΛΟΥΜΕ ένα Μεγάλο Ευχαριστώ»

Σεβαστέ μου δάσκαλε και θείες Αναφέρομαι στην από 8 Φεβρουαρίου 1998 επιστολή σου προς την εφημερίδα «Τα Μαγούλιανα» επ' ευκαιρίας της τημπτικής εκδήλωσης για την Βράβευσή σου από το Σύλλογο Μαγουλιανιτών και συγκεκριμένα για την συγνώμη που ζητάς από όλους μας λόγω της αυστηρότητας που επεδείκνυες κατά την εκτέλεση του καθηκοντός σου.

Σε διαθεσιώνω πώς δεν είχες καμία υποχρέωση να το κάνεις. Εγώ, σεβαστέ μου δάσκαλε και θείες, δεν δέχομαι την συγνώμη σου γιατί απλούστατα ουδείς λόγος υπήρχε για να την ζητήσεις από τους μαθητές σου. Ολοι εμείς σου οφείλουμε ένα «Μεγάλο Ευχαριστώ».

Με πολλή αγάπη και εκτίμηση Θ. Β. Κόλλιας σμήναρχος ε.α.

«Ελένη Μπράβο»

Ευχαριστώ την συμμαθήτριά μου και πατριώτισσά μου Ελένη Παπαδημητροπούλου για την δημοσίευση της φωτογραφίας της 1ης Μαΐου 1950, από την εκδρομή μας στην περιοχή Πυργακίου με το Γυμνάσιο Βυτίνας. Αυτό με έκανε να νιώσω πολλή χαρά και συγκίνηση, γιατί μετά από 48 χρόνια μου δόθηκε η ειδω της αγαπημένες μου συμμαθήτριες Ελένη, Γεωργία, Διαμάντω, Κανέλλα, Χριστίνα, Τασία και πολλούς φίλους και συμμαθητές του Γυμνασίου Βυτίνας, αλλά και τους καθηγητές μας. Ελένη Μπράβο γιατί μία εικόνα αξίζει χίλιες λέξεις».

Θεόδωρος Β. Κόλλιας σμήναρχος ε.α.

Θ. ΠΟΛΙΤΗΣ: Ετσι διδάχθηκα...

με ποιόν τρόπο η ανάγκη γίνεται αρετή

Πέρσι το καλοκαίρι ο Θεόδωρης Γ. Πολίτης βρέθηκε στο χωριό. Ο πρόεδρος του Συλλόγου Μαγουλιανιτών Κώστας Β. Κανελλόπουλος του ζήτησε ένα βιογραφικό σημείωμα. Το «βιογραφικό» εστάλη στις 14 Οκτωβρίου και δημοσιεύτηκε στο πέμπτο τεύχος της εφημερίδας μας (Ιανουάριος-Μάρτιος 1998), σελ.3.

Δυστυχώς, όμως, ο πλεκτρονικός δαίμων «έκοψε», σημαντικό κομμάτι του επιλόγου αλλοιώνοντας το νόημα του κειμένου. Επειδή ελλείψει χώρου η ανδημοσίευση ολόκληρου του κειμένου είναι αδύνατη ζητάμε άλλη μια φορά συγγνώμη και επανερθώνουμε δημοσιεύοντας τις υπόλοιπες παραγράφους:

Η απουσία συχνής επαφής με τον έξα κόσμο έκανε την κοινωνία σταθερή και τις αξίες της αμετάβλητες. Το άσπρο ήταν άσπρο, το μαύρο ήταν μαύρο και θέση για γκρίζο δεν έμενε καθόλου. Ήταν εφοδιάστηκα με την αυτοπειούθηση του απόλυτου και την βεβαίότητα της άγνοιας τουλάχιστον ώσπου να μπορέσω να αντιμετωπίσω την αβεβαιότητα και την αμφιθολία του σχετικού καθώς και τον φόβο του διαφορετικού.

Σιγά-σιγά η τοιχογυνά πηγής έστρεψε τους κατοίκους της στην αναζήτηση άλλων τόπων και τρόπων επιβίωσης. Ήταν άρχισε η μαζική αποδήμηση. Τότε κατάλαβα ότι είναι πολύ σημαντικό για τον άνθρωπο να ξέρει να αποχωρίζεται μερικά πράγματα και πιο πολύ την έμφυτη απαισιοδοξία

Θεόδωρης Πολίτης του Γεωργίου

Ευχαριστώ για την εφημερίδα του χωριού που φέρνει Νέα και Αναμνήσεις

Νέοι: Εξετάζουμε προτάσεις για το καλοκαίρι

Ο Σύλλογος Νέων εύχεται «Καλή Επιτυχία» στα μέλη του που λαμβάνουν μέρος στις Πανελλήνιες εισαγωγικές εξετάσεις για τα Ανώτατα και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Ηδη εξετάζονται προτάσεις για τις πημέρες που θα βρισκόμαστε στο χωριό. Προτάσεις που σαν στόχο έχουν την οσο το δυνατών πιο εποικοδομητική δραστηριοποίηση μας.

Ευχαριστούμε πολύ τον συμπατριώτη μας Θοδωρή Πολίτη του Γεωργίου για τη δωρεά των 200 δολαρίων στο Σύλλογό μας.

Τέλος, εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στην οικογένεια του Χρήστου Τζαβάρα για το θάνατο του γιού τους Γιάννη.

Κοσμοπολιτικό στις εικόνες της Νότας Κόλλια

ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΙΟ ΠΟΛΥΠΛΗΘΕΙΣ εκδηλώσεις εγκαίνιων. Ο κόσμος που παραβρέθηκε γέμισε ασφυκτικά το «Σπυροπούλειο» Πνευματικό Κέντρο του δήμου Ν. Ψυχικού. Ήταν ένα ραντεβού τέχνης. Ο λόγος για τα εγκαίνια της έκθεσης της Νότας Κόλλια το Βράδυ της 18ης Μαΐου 1998.

Η «Έκθεση Βυζαντινών Εικόνων» μεταφέρθηκε από την Γερμανία όπου από το 1983 ζει και εργάζεται ο συμπατριώτης μας και αρκετά από τα αυτά δεν τα έχουμε ξαναδεί στην Ελλάδα. Τα έργα της καλλιτέχνιδας απλωμένα στους χώρους του Πνευματικού Κέντρου ήταν ένα χάρμα οφθαλμών για κάθε επισκέπτη.

Τα εγκαίνια έκανε ο δήμαρχος Ν. Ψυχικού Θάνος Βεζυργιάνης και την παρουσία της αγιογράφου και των έργων της έκανε ο τέως διευθυντής Τύπου της Αρχεπισκοπής Αθηνών Ι. Μ. Χατζηφώτης. Την εκδήλωση πλαισίωσε χορωδία υπό τη διεύθυνση του καθηγητή Βυζαντινής μουσικής Χάρη Νταραβάνογλου. Την πμέρα των εγκαίνιων ανάμεσα στους παρισταμένους διακρίναμε αρκετούς αγιογράφους και κριτικούς που είχαν να πουν καλά λόγια για το έργο της Νότας Κόλλια.

«Οι εικόνες θυμίζουν το δυναμισμό μιας παράδοσης που δεν έσθισε», μονολογούσε ένας από τους επισκέπτες. Από τις συζητήσεις που ακούσαμε οι περισσότεροι ειδικοί στο χώρο της αγιογραφίας θα συνέχιζαν τις συζητήσεις σε κάποιο μπαρ, κάτι που μάλλον θα χαροποιούσε την κ. Κόλλια. Η αγιογραφική εργασία της αναγνωρισμένης στην αλλοδαπή καλλιτέχνιδας εδώ στον τόπο της δεν είναι αρκετά γνωστή.

Παρών στην εκδήλωση ήταν και μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Πανελλήνιου Συλλόγου Μαγουλιανιτών, ενώ την ευλογία του έστειλε και ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος.

Τέλος, την έκθεση που διήρκεσε έως τις 23 Μαΐου, επισκέφτηκαν και τα σχολεία του δήμου.

Τέλος, την έκθεση που διήρκεσε έως τις 23 Μαΐου, επισκέφτηκαν και τα σχολεία του δήμου.

Μαγουλιανίτικο αλφαριθμητάρι

A cluster of large, stylized black Greek letters (α, β, γ, δ, ε, Ζ, Α, Ρ, Π, Χ, Η, Α, Δ) arranged in a circular, overlapping pattern.

ΤΟΥ ΑΓΓΙΛΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΛΟΥ

Πάμε εκδρομή

A

- 1). Αγιος Αθανάσιος:** Αγιωνυμικό τοπωνύμιο βορειοανατολικά του χωριού.
 - 2). Αγιος Αιμιλιανός** (βλέπε διαδρομή 4)
 - 3). Αγιοι Ανάργυροι** (βλ.1)
 - 4). Αγία Βαρβάρα** (βλ.3)
 - 5). Αγιος Γεώργιος** (βλ.1)
 - 6). Αγία Ελεούσα** (βλ.1)
 - 7). Αγιος Ηλίας:** Αγιωνυμικό τοπωνύμιο νότια του χωριού με βλάστηση, έλατα, πέρα από τις Τρύπες (Τρύπες) ή την Ελισκα.
 - 8). Αγιος Ιωάννης** (βλ.3)
 - 9). Αγιος Κωνσταντίνος** (βλ.3)
 - 10). Αγιος Μάμας** (επάνω) (βλ.2)
 - 11). Αγιος Μάμας** (κάτω) (βλ.3)
 - 12). Αγιος Νικόλαος** (βλ.5)
 - 13). Αγιος Νικόλας** (Βρύσων) (βλ.5)
 - 14). Αγία Παρασκευή** (βλ.2)
 - 15). Αγιοι Πάντες** (βλ.2)
 - 16). Αετοφωλιά** (βλ.3)
 - 17). Αετοφωλιά ή Καλογερόγιαννη σφίνα:** Τοπωνύμιο ανατολικά του χωριού, όριο Μαγουλιάνων - Βυτίνας.
 - 18). Αλέξη γεφύρι** (βλ.5)
 - 19). Αλέξη μάνδρα** (βλ.4)
 - 20). Άλογοβούνι** (βλ.2)
 - 21). Άλωνάκι:** Τοπωνυμία βόρεια του χωριού, απέναντι από τα Βάλτο, σε μια ράχη στο βουνό Βοϊδοκιούλι.
 - 22). Άλωνι Παπαμάν:** Άλωνι χωμάτινο του Παπαμάν στα Κάτω Αλώνια, κάτω από το πέτρινο Ζουβελέϊκο αλώνι.
 - 23). Άλωνι Παπαμάν:** Παλιό χωμάτινο αλώνι του Παπαμάν στο βουνό Βοϊδοκιούλι.
 - 24). Άλωνι Σελά:** Τοπωνυμία βόρεια του χωριού, μετά την Ελά.
 - 25). Άλωνια επάνω** (Λαζάρου αλώνια) (βλ.2)
 - 26). Άλωνια κάτω** (βλ.5)
 - 27). Άλωνια Κορφοξυλιάς** (βλ.2)
 - 28). Αμπέλια:** Γενική τοπωνυμία ανατολικά του χωριού. Από τα κάτω αλώνια μέχρι το Ζαρζή. Η πιο πεδινή περιοχή του χωριού με τα περισσότερα αμπέλια.
 - 29). Αντρειά** (βλ.7)
 - 30). Αντρουλιά** (βλ.7)
 - 31). Ανυψόκαστρο** (βλ.1)

B

- 32). **Βαθυλάκκωμα** (βλ.3)
 - 33). **Βάλτος** (βλ.6)
 - 34). **Βασίλα Λύκκα** (βλ.6)
 - 35). **Βοϊδοκιούλι**
 - 36). **Βουλωμένη Βρύση** (βλ.2)
 - 37). **Βουναρέικα** (βλ.4)
 - 38). **Βουνούνιά** (βλ.4)

1

- 39). **Γαζή Λάκκα:** Τοπωνυμία νοτιοδυτικά του χωριού. Αυχένας, όριο Μαγουλιάνων - Λαγκαδίων.

40). **Γαύρος** (Βλ.4)

41). **Γαιδουρόραχη:** Τοπωνυμία νότια του χωριού, μετά του Κακόμαλη τη πηγή.

42). **Γερολάκκκωμα:** Τοπωνυμία νότια του χωριού, όριο Μαγουλιάνων - Πυργακίου.

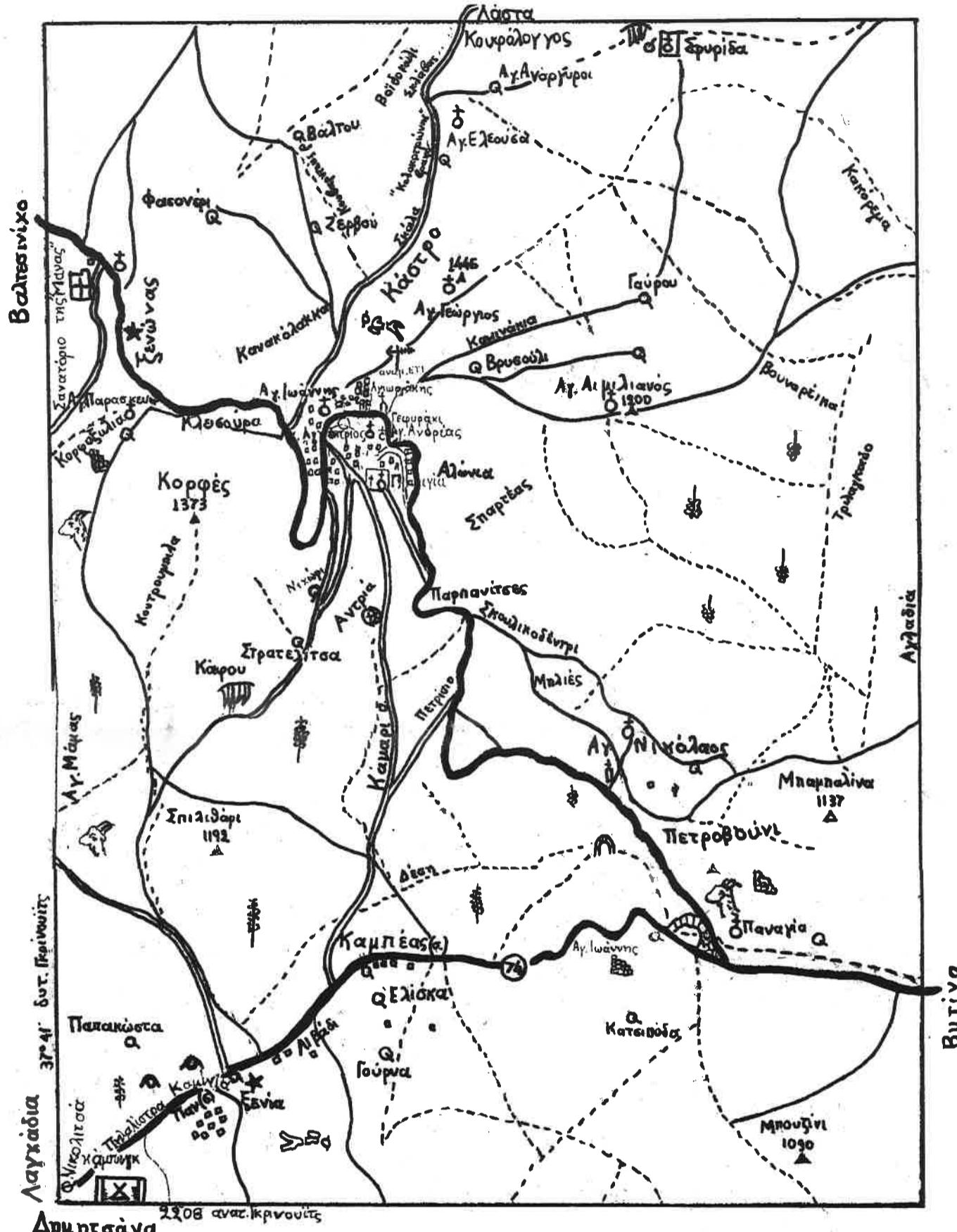
43). **Γούρβα:** Τοπωνυμία επάνω από την Ελισκα. Υπάρχει βούητρο με κρύο γερό.

A

- 44). **Δέσποινα** (Βλ. 7)

E

- 45). **Εγκλενέος** (βλ.3)
 46). **Εκκλησίας χωράφια:** Τοπωνυμία δυτικά του

Annals of the New York Academy of Sciences

- **εθν.δρόμος**
υπ' αριθ.74
 - δρόμος ασφαλτ.
 - == δρόμος αγροτικός
 - μονοπάτι
 - ρέμα

▲ δείπτης υπερθαλασσίου ίών

- Σ** ΕΚΚΛΗΣΙΑ
Δ ΕΚΚΛ.ΕΡΕΙΠ.
Φ ΕΙΚΟΝΟΣΤΑΣΙ
 **ΒΕΚΡΩΤΑΦΕΙΟ
 **ΜΟΝΑСΤΗΡΙ
 ΝΕΡΙΩΤΙΚΟΣ****

- σπίτι
 - Ερεύνα οικισμού
 - Υγειαρχία Λέτρινο
 - Q Βρυση - πηγή
 - σανατόριο
 - ★ Ξενοδοχείο -
Εvian - Evinia

- Καμήνι (ασθέτ
 κέραμ.)
 αρπελία
 βοσκοτόποι
 μαντρά
 αυροτόποι

καστερά, έστιο Μαυρουλήνων, Αγυιαζόνων

- χωρίου, οριο Μαγουλιάνων - Λαγκάδιων.
47). **ΕΛΑ:** Τοπωνυμία μετά την Κρυόβρυση. Οριο Μαγουλιάνω - Βαλτεσινίου με αρχαία λείψανα (Ν. Μπούμπουλης, "Λεύκωμα Γορτυνίας", Αθήνα 1937 σελ. 120). Επί τουρκοκρατίας ο Θεοδ. Αλεξόπουλος απήμωσε και σκότωσε μια τουρκάλα. Στις 9 Ιανουαρίου 1979 - ιστορικό χρόνιο - δολοφόνησε τον Β. Α. Αλ. ΕΓ.

- ου 1973 ήθανε από
πουλος.
48). **ΕΛΙΟΚΑ** (Βλ.7)
49). **ΕΤΈΑ:** (Βλ.3)

- 50). **Ευφροσύνη:** Τοπωνυμία νοτιοανατολικά του χωριού, μετά τις Σκαρούχιες.

34

- Λιλίκα.

- 53). **Ζερβού** (ΔΛ.6)
53). Ζοριάνους: Τοπωνυμία δυτικά του χωριού, όπου
 Μαγουλιάνων - Λαγκαδίων. Ερευνητέο είναι αν έχει σχέση με το παλιό χωρίο «Ζωριάκου» που αναφέρεται στα «Απομνημονεύματα της Επαναστάσεως», σελ. 116.

- 54). **Συγός:** Τοπωνυμία νότια του χωριού, όριο Μαγουλιάνων - Πυργακίου.

2

- 51). Ζαρζι:** Τοπωνυμία, όριο Μαγουλιάνων - Βυτίνας. Στις 30 Αυγούστου 1948 από όλους που έριχνε ο στρατός στους αντάρτες τη μέρα της μάχης της Δημητρόσανς σκοτώθηκαν από τα Μαγούλιανα η Βασίλη ο σύζυγος Γ. Γόντικα (Γιώνου) και το κορίται της, η

K

- 55). **Κάκαβος** (βλ.5)
 56). **Κακή πλεύρα** (βλ.2)
 57). **Κακιά σκάλα** (βλ.1)
 58). **Κακόμαλη πηγή**: Τοπωνυμία - πηγή στους πρόποδες της Γαιδουράραχης.
 59). **Κακόρεμα (ρέμα Σφυρίδας)**: Τοπωνύμιο βορειοανατολικά του χωριού, όριο Μαγουλιάνων - Λάστας - Βυτίνας, κάτω από τη σημεριά του γέρο Πέτρου από τη Λάστα.
 60). **Καλογερόλακας**: Τοπωνυμία νότια του χωριού, όριο Μαγουλιάνων - Πυργακίου.
 61). **Καλογερόραχη**: Τοπωνυμία νότια του χωριού, κοντά στη Μαδάρα.
 62). **Καλύβια Γόντικα**: Κληρονόμων Αθανασίου Γόντικα, Όριο Μαγουλιάνων - Βυτίνας.
 63). **Καμάρι** (βλ.7)
 64). **Καμπέας** (βλ.3,7)
 65). **Καμινάκια** (βλ.4)
 66). **Καμίνια** (βλ.3)
 67). **Κάμπινγκ** (βλ.3)
 68). **Κανακόλακα** (βλ.1)
 69). **Κατσίποδα** (βλ.3)
 70). **Κεραμιδαριό** (βλ.1,4)
 71). **Κεχρινιά** (βλ.4)
 72). **Κιφωτιές** (βλ.4)
 73). **Κλεισούρα** (βλ.2)
 74). **Κοκόσι**: Τοπωνυμία νότια του χωριού, στην πλαγιά του Κοστολοβουνίου.
 75). **Κολοκοτρώνης** (βλ.1)
 76). **Κοπρινός**: Τοπωνυμία μετά του Μιχάλμπεν. Από τον Κοπρινό έφεραν οι Μαγουλιάντες τις πέτρες που έκπιε το καμπαναρί της Παναγίας στην Σταμάτη Μαλανδρίνος από τα Λαγκάδια στις 31 Μαΐου 1889. Υπάρχει σχετική επιγραφή στη βάση του καμπαναρίου. Ο ανωτέρω τεχνίτης έφτιαξε και τη σκάλα που ήταν μεταξύ του παλιού και του νέου καμπαναρίου του Απ. Γιάννη, τα ογκωνάρια της οποίας μετέφεραν και επισκεύασαν τη σκάλα στην είσοδο της Παναγίας.
 77). **Κορφές**: Τοπωνυμία δυτικά του χωριού, η ψηλότερη κορυφή έχει ύψος 1372 μ.
 78). **Κορφοξυλιά** (βλ.2)
 79). **Κοτσιλοβούνι**: Τοπωνυμία νότια του χωριού απέναντι της Νικολίτσας, προς Μιχάλμπεν.
 80). **Κοτσιλόβρυση**: Τοπωνυμία νότια του χωριού περιφέρεια Μαδάρας.
 81). **Κουβαρδάς**: Προσωπωνυμία και ρέμα βόρειο του χωριού. (Κουβαρντάς είναι λέξη τουρκική και σημαίνει γενναιόδωρος).
 82). **Κουκουβάγια**: Τοπωνυμία νοτιοδυτικά του χωριού. Πήρε την ονομασία από τις πολλές κουκουβάγιες. Τη δεκαετία του 1930 έγινε το δασάκι με μαύρο πεύκο, ακακια και κυπαρίσσια. Τα τελευταία χρόνια φυτεύτηκαν και σπάρτα που μάζι με τα ανθούμενα αιγριόχορτος ακόμη και πάνω στα σπάρτα δίνουν ξεχωριστή ομορφιά, που μετά την ασφαλτόστρωση το 1978 του δρόμου προς το Βαλτεσινό κάνουν την περιοχή των καλύτερων τόπων περιπάτου.
 83). **Κουντρουμπίλα**: Τοπωνυμία δυτικά του χωριού πίσω από τις Κορφές, με λίγο νερό σε χωμάτινες στέρνες και κτήματα με καρυδιές.
 84). **Κουτσαμάνου**: Τοπωνυμία βορειοανατολικά του χωριού πριν την Γαύρου.
 85). **Κούτσουρα**: Τοπωνυμία νοτιοανατολικά του χωριού από Πετρούπολη προς Πετροβούνι αριστερά.
 86). **Κούφιες καρυές**: Τοπωνυμία αναφερόμενη από το Φωτάκι. Κάτω από του Παπαγιώρη της λακούλεως.
 87). **Κουφόλογγος** (βλ.1)
 88). **Κουφόλακα** (βλ.4)
 89). **Κρόκονας πηγή**: Τοπωνυμία ανατολικά του χωριού, πίσω από τον Αγιο Νικόλαο.
 90). **Κρυόβρυση**: Τοπωνυμία - πηγή δίπλα στο ρέμα του Κουβαρδά στο δρόμο του Βαλτεσινού, μετά τη Βάλτο με βαθύσκια μεγάλα έλατα που στύλιζαν μέχρι το 1955 τα πρόβατά τους οι τσοπάνιδες Κάθουρας Γόντικας και Γόντικας.
 91). **Κυλισμένη πέτρα** (βλ.7)

L

- 92). **Λάζος**: Τοπωνυμία βόρεια του χωριού, μετά τη Βάλτο και πριν από το Φασονέρι. (Λάζος= τόπος δασώδης).
 93). **Λακκώματα**: Τοπωνυμία νότια του χωριού.
 94). **Λεύκα**: Τοπωνυμία νότια του χωριού, μετά το Βαθιλάκκωμα. Απομακρυσμένη περιοχή των Μαγουλιάνων. Ξεπούλαν νύχτα για να πάνε στα χωράφια που είχαν εκεί οι Μαγουλιάντες. Εξ αυτού έχει μείνει ο φράση:

"Μπορείς δεν μπορείς στη Λεύκα θα ξημερωθείς".

M

- 95). **Μαδάρα** (βλ.7)
 96). **Μαρουκαλίτσες**: Τοπωνυμία βόρεια του χωριού μετά την Κανακόλακα, στην κατηφόρα προς τη Ζερβού. Πήρε την ονομασία από τις πολλές μαρουκα-

λίες που έχει η περιοχή. Γνωστή είναι η φράση που έλεγαν οι αγωγιάτες Μαγουλιάντες όταν ερχόσαντε από το Αίγιο: "Κουράστηκαν τα μουλάρια στις μαρουκαλίτσες".

- 97). **Μελαχούρια**: Τοπωνυμία - ρεματάκια - διαβρώσεις κάτω από το Δημόσιο δρόμο μετά το Σανατόριο. Όριο Μαγουλιάνων - Βαλτεσινού.
 98). **Μελίσσι ρέμα** (βλ.2)

Από το κάστρο στη Σκλάβας

Στα επάνω Αλώνια (Λαζάρου αλώνια), στο δρόμο προς την Λάστα αριστερά, είναι η Κανακόλακα και οι Στρούγκοι.

Η Κανακόλακα είναι τοπωνυμία βόρεια του χωριού, αυχένας μεταξύ Στρούγκων και Αργυροκάστρου, βορεινή είσοδο του χωριού από τη Βαλτεσινό και Λάστα.

Το 1954 στο μονοπάτι που περνούσε επάνω από την Κακιά Σκάλα έγινε ο αμαξιτός δρόμος για τη Λάστα που χάλασε το πρόχειρο εικονοστάσι του Αγιωργίου.

Το 1983 από την Κανακόλακα ξεκίνησε ο δρόμος για τον Αγιώρη (δεξιά) και το 1993 για το Ζερβού (αριστερά).

Το παρεκκλήσι του Αγίου Γεωργίου είναι κτισμένο στην κορυφή του Αργυροκάστρου.

Το κάστρο

Το Αργυρόκαστρο είναι παλιό φράγκικο κάστρο βόρεια του χωριού σε υψόμετρο 1446 μ. Σήμερα εκτός του εξωκλησίου Αγίος Γεώργιος υπάρχει η υδατοδεξαμενή, τα θεμέλια του τείχους, δύο γκρεμισμένα προπύργια και το χάλασμα του Φρουραρχείου δίπλα από το τριγωνομετρικό.*

Νοτιοδυτικά και σε ύψωμα 1410 μέτρων τοποθετήθηκαν αναμεταδότες της τηλεόρασης.

Ο Αγιώρης

Στο Αργυρόκαστρο υπάρχει το παρεκκλήσι του Αγίου Γεωργίου. Το παρεκκλήσι κτίστηκε μάλλον σε παλιά εκκλησία, ίσως καθολική. Το 1942, ανήμερα του Αγίου Γεωργίου, ερχόμενοι οι Γερμανοί

από την Λάστα ξεκρέμασαν τη μικρή καμπάνα της εκκλησίας και την έριξαν στον γκρεμό χωρίς να σπάσει. Οι Μαγουλιάντες την ανέβασαν στον Αγιώρη Γεώργη και ο παπά Γιάννης την πήρε και την κρέμασε στον πλάτανο του χωριού.

Τελικά, την έδωσαν μαζί με την καμπάνα του Αγίου Δημητρίου και έφτιαξαν μια μεγάλη καμπάνα του Αγίου Ιωάννη, που ράγισε στις 2 Νοεμβρίου 1967.

Εικονοστάσι του Αγίου υπήρχε πρόχειρο στο χωράφι του Νίκου Ζούβελου, στη διασταύρωση των δρόμων Αγίας Ελεούσας - Ζερβού. Χάλασε όταν έγινε ο αμαξιτός δρόμος. Τελευταία κτίστηκε στην είσοδο του χωριού, πάνω από το πρώτο γεφύρι.

Αν δεν ανηφορίσετε για τον Αγιώρη, αλλά κατευθυνθείτε προς την Λάστα, θα συναντήσετε την **Κακά Σκάλα**: Τοπωνυμία - σπηλιά.

Η Σφίγγα

Στο δρόμο προς την Λάστα θα συναντήσετε την "Σφίγγα" ή **Κολοκοτρώνης**: Προσωπωνυμία - βράχος που μοιάζει με κεφάλι "Σφίγγα - Αγίας Ελεούσας".

Η **Αγία Ελεούσα****, αγιωνυμικό τοπωνύμιο και πηγή με ένα σωληνάριο-κρουνό, είναι μετά τη "Σφίγγα". Η βρύση ανακανίστηκε στις 15 Οκτωβρίου 1935 και έγινε συμπληρωματική ύδρευση των Μαγουλιάνων το 1983.

Στην Αγ. Παρασκευή και στον

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2

Μέχρι το 1950 το αλώνισμα γινόταν με τα ζώα, 20 χρόνια αργότερα με τις αλωνιστικές μηχανές. Τα αλώνια μένουν αχροιαμοποίητα από το 1970. Οι καλλιέργειας στο χωριό σταμάτησαν και παρέμειναν σήμερα μόνο τρεις κτηνοτρόφοι.

Στα Επάνω Αλώνια έγινε η τελευταία αντίσταση των ελλήνων κατά του Ιμπραήμη στις 5 Ιουλίου 1825, το μεσημέρι κάποιας Κυριακής. Επικεφαλής αυτών ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.

Μετά τα Επάνω Αλώνια, στο δρόμο προς τη Βαλτεσινό, βρίσκεται η **Κλεισούρα**: Τοπωνυμία, δυτική είσοδο του χωριού.

"Ο Κεφαλονίτης"

Από την Κλεισούρα έρχεται ο δυτικός άνεμος που ονομάζουν οι Μαγουλιάντες "Κεφαλονίτη" επειδή προς την κατεύθυνση αυτής προσέρχεται το Κεφαλλονιά. Μέχρι το 1950 που το αλώνισμα γινόταν με τα ζώα ο Κεφαλονίτης Βοπθώνεσε πολύ στο λίχνισμα.

Από την τουρκοκρατία μέχρι και τον εμφύλιο της δεκαετίας του 1940 στην Κλεισούρα διεδραματίστηκαν πολεμικά γεγονότα - ενέδρες με θύματα.

Μετά την Κλεισούρα δεξιά, είναι ο **Εενώνας Κοσμόπουλος**: Παλιά βίλα του Γ. Β. Κοσμόπουλου. Αρχισε να λειτουργεί ως έενώνας από το 1982.

το Αχνάρι

Ανατολικά της πηγής Βρέθηκαν παλιά θεμέλια. Ο ιστορικός Τάκης Χ. Κανδηλώρος στην "Ιστορία της Γορτυνίας", Πύργος 1898 γράφει: «Η πρώτη οικογένεια των πολυανθρώπων Μαγουλιάνων ήτοντας η Ντάνιστα, διηγούνται δ' ότι μια νεανίς εκ των ευπορωτέρων αιψυφούσα τον κίνδυνο των επιδρομών μετέβη εις την κρήνην της Αγ. Ελεούσας, αλλ' εκεί ήρπασαν αυτήν οι Αρβανίται και την έθεσαν επί του ίππου. Η Σκλάβα ήμως εκέντησε το Ατι και εξηφανίσθη, δεικνύεται δ' έτι και το "αχνάρι" αυτής αποτυπωθέν καθ' όν χρόνο ίπευσε, ως και το σήμα του πετάλου του ίππου της».

Στης Σκλάβας

Της Σκλάβας το Αχνάρι ή Αλογοπάτημα, κατά Κανέλλο Δεληγιάννη (τόμος Γ, σελ. 53), θα το συναντήσετε μετά την Αγία Ελεούσα, ακολουθώντας πάντα τον δρόμο προς τη Λάστα.

Ο Κουφόλογγος, τοπωνυμία μετά της Σκλάβας το Αχνάρι δεξιά, είναι όριο Μαγουλιάνων - Λάστας.

Δεξιά τερα του Κουφόλογγου είναι οι Αγιοι Ανάργυροι: Αγιωνυμικό τοπωνύμιο και βρύση βορειοανατολικά του χωριού. Χωράφι με καρυδιές στήμερα του Ηλία Καριώρη, πρώην περιβόλια Μαθιού Τράπαλη.

Στους Αγίους Αναργύρους πηγαίνετε και με αυτοκίνητο. Στο Αχνάρι της Σκλάβας πρέπει να στρίψετε δεξιά.

Μετά τους Αγίους Αναργύρους είναι το Κεραμιδαρίδι: Τοπωνυμία βορειοανατολικά του χωριού. Διασταύρωση μονοπατών Σφυρίδας - Κερνίτσας.* Τριγωνομετρικά σημεία: Αργυρόκαστρο 1446 μ., Κορφές 1372 μ., Ψηλό Βουνό 1503 μ., Αλογοθούνι 1474 μ., Πετροβούνι 1133 μ., Παλιόρουγγες 1352 μ., Μαδάρα 1525 μ.** Ελεούσα, η (Εκκλ.): Προσωνυμία της Θεοτόκου.

Η Κυριακούλα Κοσιαβέλου επιστρέφει από τα χωράφια με τους πολύτιμους βοηθούς της, εν έτει 1955. Η εικόνα του τοπίου οικεία και στους νεότερους

ΚΟΚΚΙΝΟΒΡΑΧΟ

Η Κορφοξυλιά περιβάλλεται από το Ψηλό Βουνό, το Αλογοθούνι, τους Στρούγγους και τις Κορυφές. Εχει μια μεγάλη πηγή με κρύο και πολύ νερό απ' όπου υδρεύπτες το χωριό το 1962.

Από την Κορφοξυλιά κατάγονταν οι ιερέας Δημήτριος όπου αρίστευσε κατά τη μάχη στον Μύτικα, έχω της Τριπολίτεας, και ο Σπίλιος, ένας από τους επισημότερους κλεφτοκαπεταναίους που εξοντώθηκε στο Φενέό το 1806.

Ο Ν. Μπούμπουλης στο "Λεύκωμα της Γορτυνίας", Αθήνα 1937 σελ. 120 αναφέρει ότι η αρχαία πόλη Θεισόα

πιθανότατα ήταν στην Κορφοξυλιά όπου υπάρχουν σήμερα ευρήματα αρχαίας πόλης και ότι την ίδια γηνώμη είχε και ο φιλόλογος από το Βλαχόραφτι Ιω. Καλογερόπουλος.

Επίσης ο Τ. Χ. Κανδηλώρος στην "Αρκαδική Επετηρίς", Αθήνα 1903, σελ. 196 αναφέρει ότι στην κοιλάδα της Κορφοξυλιάς είναι ερείπια ναού μήκους 30 ποδών και πλάτους 15. Οι τοίχοι του ναού εκ φαιού ασθεντολίθου σώζονται καλώς εις την νοτιοδυτική γωνίαν. Ενταύθα ο

Οι Αγιοι Πάντες

Μετά τον ξενώνα Κοσμόπουλου, στο δρόμο προς το Βελτεσινό δεξιά, είναι οι Αγιοι Πάντες: Εξωκκλήσι. Κτίστηκε στο τέλος της 10ετίας του 1920 μαζί με το "Σανατόριο της Μάνας". Ανακαίνιστηκε και εγκαινιάστηκε το καλοκαίρι του 1993 και εορτάζει την πρώτη Κυριακή μετά την Πεντοκοστή.

Το Σανατόριο

Αριστερά είναι το Σανατόριο της Μάνας: Τοπωνυμία δυτικά του χωριού. Το Σανατόριο κτίστηκε

του Ψηλού Βουνού, απέναντι από τον Αγιολιά.

102). **Μικάληπεν** (βλ.2)

103). **Μουζίνην** (βλ.5)

104). **Μούρεστην**: Τοπωνυμία ανατολικά του χωριού, δύο ριό Βυτίνας.

105). **Μουργιές ή Μουρίες**: Τοπωνυμία στο 430 χιλιόμετρο από την Τρίπολη (παλιός δρόμος).

106). **Μπαμπαλίνα** (βλ.5)

107). **Μπότσικας**: Τοπωνυμία νότια του χωριού. Βουνό με έλατα, υψ.

το 1928 από την Άννα Παπαδοπούλου. Σκοπός της ιδρυσης ήταν για τους φυματικούς στρατιώτες.

Το Μελίσσι ρέμα, τοπωνυμία - ρέμα δεξιά από το Κορφοξυλιώτικο ρέμα προς την Κακή πλεύρα, είναι μεταξύ Σανατορίου και Ψηλού Βουνού.

Το Ψηλό Βουνό είναι το ψηλότερο ελατοβούνι δυτικά του χωριού με υψόμετρο 1503 μ. και τριγωνομετρικό σημείο. Είναι Οροί Μαγουλιάνων - Βαλτεσινού.

Σε αυτό το Βουνό κατέφυγαν οι Μαγουλιάνες όταν ο Ιμπρατημάτης τον Ιουλίου 1825 διέλυσε τα

ελληνικά στρατεύματα στη Μαγούλιανα. Μάλιστα εκείνη τη βραδιά έγιναν κατά παράδοση

40 γάμοι, έτσι ώστε τα ελεύθερα κορίτσια να μπορέσουν στα χέρια των τουρκοκαλβανών.

Κακή πλεύρα: Τοπωνύμιο, ανατολική πλεύρα

του ελατόφυτου Ψηλού Βουνού, υψόμετρο 1503 μέτρων. Από εκεί άλλοτε περνούσε το μονοπάτι Βαλτεσινό - Σβόρνα.

Αλογοθούνι: Τοπωνυμία, ελατόφυτο απόκρημνο ύψωμα 1474 μ. με οχυρωμένη σπηλιά σε κόκκινο βράχο.

Η Σπληλιά Κοκκινόβραχου

1520. Ο Δήμος Τσεργίνης, πρόγονος του Θ. Κολοκοτρώνη (Δήμος - Ιωάννης - Κωνσταντίνης - Θεόδωρος) επειδή ήταν μαυριδερός άφος το όνομα

των Τσεργίνων και επήρε το όνομα Μπότσικας. Επολέμποε στον πύργο

του Ντάρα με 6.000 Τούρκους. Τώρα το τοπωνύμιο Μπότσικας προήλθε ή από τον πρόγονο του Κολοκοτρώνη Αρκουδορεμματίτη ή επειδή το Βουνό είναι μαυριδερό, από το θαυμάρσιο χρώμα της ελάτης.

108). **Μπρούσκος πηγή:** Πηγή νότια του χωριού, ανατολικά της Νικολίτσας.

Εδώ βρίσκετε η Σπηλιά Κοκκινόβραχου: Μεγάλη σπηλιά κάτω από το Αλογοθούνι. Πήρε το όνομα από τα κόκκινα βράχια. Ήταν οχυρωμένη επί τουρκοκρατία. Μετά το Σανατόριο, στο δρόμο που πρόσφατα ασφαλτοστρώθηκε, είναι οι Πλύστρες: Τοπωνυμία στο ρέμα της Κορφοξυλιάς που έπλεναν παλιά οι Κορφοξυλιώτες τα ρούχα τους.

Μετά τις Πλύστρες είναι ο Αγιος Μάρας *(επάνω): Αγιωνυμικό τοπωνύμιο.

Ο Αγιος Μάρας ευρίσκεται εντός κοιλάδος μεταξύ των Κορυφών και Ψηλού Βουνού, είναι υποχρεωτικό πέρασμα για το Μαίναλο και έχει υπόγεια νερά, όπως αποδείχτηκε από τη διάνοιξη αρτεσιανού πριν από 20 χρόνια.

Πέρασε αμαξίτος δρόμος και πριν από 10ετίας έγιναν οι κατασκηνώσεις των Κώστα και Αλέκου Βερόπουλου.

Αριστερά από τον Αγιο Μάρα στο Βουνό Βρίσκεται το Κορομιλίτσα, δεξιά είναι η Στερά και ο Προφήτης Ηλίας, στο ύψωμα.

Προφήτης Ηλίας: Παρεκκλήσι σε μια κορυφή δυτικά της Κορφοξυλιάς. Κτίστηκε το 1925 από τη γυναίκα του Ζέρβα, Αλίκη, μάλλον στα θεμέλια παλιάς εκκλησίας. Ανακαινίστηκε το 1978.

Μετά τον Προφήτη Ηλία, το μονοπάτι που ξεκίνει από τα Κορφοξυλιώτικα Αλώνια και φτάνει στα Παλιόρρουγγα και τα Σβόρνα, είναι πιο Βουλωμένη Βρύση.

Βουλωμένη Βρύση: Βρύση με ένα σωληνάρι περίπου 400 μέτρα πριν από τον Αγιο Λιά. Επειδή το καλοκαίρι το νερό είναι λιγοστό κλείνουν - Βουλώνουν τη βρύση να γεμίζει η δεξαμενή. Γ' αυτό ονομάστηκε "Βουλωμένη Βρύση".**Μιχάληπεν:** Τοπωνυμία μετά τα Ξεράκια.

*Ο Αγιος Μάρας είναι μάρτυρας της Ορθοδόξου εκκλησίας, εορτάζεται στις 2 Σεπτεμβρίου

109). **Νικολίτσα** (βλ.3)

110). **Νικώρι** (βλ.3)

111). **Νούπαντης**: Ρέμα ανατολικά του χωριού,

όροι Μαγουλιάνων - Βυτίνας, που ενώνεται με το Τριλάγκαδο.

Στο πατιό

Το μονοπάτι που περνάει δίπλα από το Ζουβελέικο Αλώνι, στα Κάτω Αλώνια, οδηγεί στο Βρυσούλι: Βρύση με ένα σωληνάρι ανατολικά του χωριού, στο μονοπάτι προς Βουναρέικα - Φτέρες.

Το καλοκαίρι το νερό είναι λιγοστό και κλείνουν τη βρύση να γεμίζει στη δεξαμενή. Το 1955 η βρύση ανακαίνιστηκε με χρήματα των αδελφών Γιαβή. Μπροστά στη βρύση υπάρχει μια πίσια που φύτεψε ο πρόεδρος Παύλος Γ. Παΐσιος.

Μετά το Βρυσούλι, κατηφορίζοντας στο μονοπάτι, φτάνουμε στη Μάνδρα Αλέξη: Τοπωνύμιο ανατολικά του χωριού, πριν τα Βουναρέικα. Περιμαντρωμένο κάποιες χωράφι του Αλέξη Αλεξόπουλου.

Μετά είναι τα Βουναρέικα: Τοπωνυμία με αμπέλια μέχρι το 1972. Σήμερα όλη η περιοχή δεν καλλιεργείται εκτός ενός κτήματος που έχει φυτευτεί με καρυδιές.

Μετά το ρέμα στα Βουναρέικα είναι η Κουφόλακα: Τοπωνυμία ανατολικά του χωριού. Μπροστά είναι οι Φτέρες, δεξιά οι Κιφωτιές και αριστερά η Κεχρινιά: Τοπωνυμία ανατολικά του χωριού, πέρα από την Κούφια Λάκα. Εθεωρείτο δε κατόμερο. Εκεί υπήρχαν τα μαντριά των Γιώργη Η. Ζούθελου, Ήλία Θ. Σταυρόπουλου (είχε το παλιό μαντρί του Δημήτρη Δημόπουλου).

Πάνω από το Βρυσούλι βρίσκονται Καμινάκια: Τοπωνυμία ανατολικά του χωριού, πίσω από τον ορίζοντα του δρόμου - υδραγωγείου του Γαύρου και πάνω από το Βρυσούλι. Εκεί πηγαίνεται ακολουθώντας τον χωματόδρομο που ξεκινάει από το Ζουβελέικο Αλώνι.

Ο Αγιος Αιμιλιανός

Ακολουθώντας τον χωματόδρομο και στρίβωντας δεξιά στο Παλιόλαζο θα βρεθείτε στον Αγιο Αιμιλιανό*: Αγιωνυμικό τοπωνύμιο. Ο Αγιος Αιμιλιανός βρίσκεται βορειοανατολικά του χωριού δεξιά πριν από τη βρύση του Γαύρου.

Στον Γαύρο

Αν δεν στρίψετε στο Παλιόλαζο, αλλά ακολουθίσετε τον χωματόδρομο θα φτάσετε στον Γαύρο: Φυτωνυμία. Το 1983 έγινε συμπληρωματική ύδρευση του χωριού με ξεχωριστό υδραγωγείο και δεξαμενή συλλογής του νερού, επάνω από το δεύτερο γεφύρι του χωριού.

Αριστερά, μετά τον Γαύρο, είναι η Βίγλα. Δεξιά είναι η Σπολιά Κόκκινη: Σπολιά απέναντι στο Γαύρο, εχρησιμοποιείτο ως μαντρί από τους ταοπάνηδες.

Η Σφυρίδα

Μετά πάμε στο Κεραμιδαρίο και από εκεί στην Σφυρίδα: Μετόχι Σφυρίδας - παλιό ασκητήριο - παλαιομονάστηρο.

Η Σφυρίδα αν και βρίσκεται στο όριο της Βυτίνας επειδή οι Μαγουλιανίτες την θεωρούν δική τους περιοχή γράφουμε λίγα λόγια για την ιστορία της από την εργασία του αείμνηστου γυμνασίαρχου Ν. Ι. Φλούδα από το Βιζίκι που πέθανε στις 12 Ιανουαρίου 1995.

Το μετόχη της Σφυρίδας είναι κτισμένο στο ενδιάμεσο των απότομων τοιχωμάτων πανύψηλου ασβεστολιθικού βράχου.

Αποτελείται από ένα μικρό νάο της Κοιμήσεως

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 4

Αγία Βαρβάρα: Αγιωνυμικό τοπωνύμιο και πηγή κοντά στη θέση του Παλιολόγου.

Μετά την Αγία Βαρβάρα είναι η Νικολιστά: Τοπωνυμία - πηγή με ένα σωληνάρι.

Η Αετοφωλιά

Αριστερά της Αγίας Βαρβάρας είναι η Αετοφωλιά: Τοπωνυμία, ελατόφυτο ύψωμα 1377 μ. ανατολικά από τη πηγή του Λουύσιου ποταμού.

Αριστερά της Χριστοδουλειάς είναι η Καλαμαρία: Τοπωνυμία προς την Αετοφωλιά. Στην πλαγιά του Βουνού στην οποία είναι η Σπολιά Κάρφου.

Αριστερά της Καλαμαρίας είναι το Βαθυλάκκωμα.

Αριστερά από τη Καμίνια είναι το Ξενία μοτέλ: Τουριστικό ξενοδοχείο, άρχισε να λειτουργεί πριν από λίγες δεκαετίες (1964-65).

Μετά το Μοτέλ είναι ο Άγιος Κωνσταντίνος:

Αγιωνυμικό τοπωνύμιο νότια του χωριού, σημειούντας μερικά λίθινά "λιβάδι". Μετά την Καμπέα προς τη Καμίνια αριστερά. Εχει πολλές πηγές που πριν από το 1970 έπαιρναν νερό για τα κεραμοκάμινα.

Μετά το Λιβάδι είναι ο Καμπέας ή Πάν.

Καμίνια: Τοπωνύμιο νότια του χωριού στον αμαξιτό δρόμο Τρίπολης - Πύργου, στο 47,5 παλιό χιλιόμετρο. Μέχρι το 1970 λειτουργούσαν κεραμοκάμινα που τροφοδοτούσαν όλα τα χωριά της περιοχής, απ' όπου προήλθε και η ονομασία.

Το 1976-78 ίδρυθηκε ο οικισμός "Πάν". Η ύδρευση έγινε από το Λιβάδι το 1992. Ο οικισμός αναπτύχθηκε τουριστικά.

Ο Αγιάννης

Μετά την Καμπέα είναι ο Αγιος Ιωάννης: Αγιωνυμικό τοπωνύμιο νότια του χωριού, στον Καμπέα δεξιά του αμαξιτού προς Δημητσάνα. Κατά την παράδοση υπήρχε η εκκλησία του Αγίου Ιωάννη στην ράχη, χωράφι σήμερα των αδελφών Γιάννη και Τάκη Κόλλια.

Αριστερά είναι ο Εγκλενός και το Πετροβούνι και δεξιά του Κατσιπόδα:

Τοπωνυμία - πηγή νότια του χωριού, ένα από τα πέντε χωριά "Μεγίστου Κατσιπόδας", που συνοικίσαν στη Μαγούλιανα.

Εγκλενός: Τοπωνυμία νότια του χωριού. Ανηφόρα αμαξιτού δρόμου Πετροβούνι - Καμπέα.

ΣΤΟ ΚΕΟΔΙΟΚΡΙΝΟ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 3

Μετά το κάτω χωριό και τα Κολοσακέικα σπίτα δεξιά είναι το Νιχώρι: Παλιός οικισμός - βρύση νότια του χωριού, στο μονοπάτι προς Στρατελίτσα.

Ακολουθώντας το μονοπάτι φτάνουμε στην Στρατελίτσα: Τοπωνυμία - πηγή με δύο σωληνάρια στο μονοπάτι Μαγούλιανα - Αγιος Μάρας. Επισκευάστηκε το 1954 με χρήματα των αδελφών Γιαβή. Το 1986 επεκτάθηκε ο αμαξιτός δρόμος που περνούσε στο μέσο του χωριού μέχρι τη Στρατελίτσα. Πριν από 30 - 40 χρόνια που οι Μαγουλιανίτες καλλιεργούσαν τα κτήματά τους η Στρατελίτσα είχε τη μεγαλύτερη κίνηση, ειδικά την εποχή του θερισμού, επειδή εξυπηρετούσε πολλές αγροτικές περιοχές.

Μετά την Στρατελίτσα είναι η Σπολιά Κάρφου: Σπολιά νότια του χωριού, κάτω από το μονοπάτι του Αγίου Μάρα.

Ο Αγιος Μάρας (κάτω): Αγιωνυμικό τοπωνύμιο, βρίσκεται δυτικά του χωριού, σημειούντας μερικά λίθινά "λιβάδι". Μετά την Καμπέα προς τη Καμπέα αριστερά. Εχει πολλές πηγές που πριν από το 1970 έπαιρναν νερό για τα κεραμοκάμινα.

Μετά το Λιβάδι είναι ο Καμπέας ή Πάν.

Καμίνια: Τοπωνύμιο νότια του χωριού στον αμαξιτό δρόμο Τρίπολης - Πύργου, στο 47,5 παλιό χιλιόμετρο. Μέχρι το 1970 λειτουργούσαν κεραμοκάμινα που τροφοδοτούσαν όλα τα χωριά της περιοχής, απ' όπου προήλθε και η ονομασία.

Το 1976-78 ίδρυθηκε ο οικισμός "Πάν". Η ύδρευση έγινε από το Λιβάδι το 1992. Ο οικισμός αναπτύχθηκε τουριστικά.

Ο Αγιάννης (κάτω): Τοπωνυμία - πηγή με δύο σωληνάρια στην θέση της Σπολιά Κάρφου.

Αριστερά της Καμπέας είναι το Βαθυλάκκωμα.

Αριστερά από την Καμίνια είναι το Ξενία μοτέλ: Τουριστικό ξενοδοχείο, άρχισε να λειτουργεί πριν από λίγες δεκαετίες (1964-65).

Μετά το Μοτέλ είναι ο Άγιος Κωνσταντίνος: Αγιωνυμικό τοπωνύμιο νότια του χωριού, σημειούντας μερικά λίθινά "λιβάδι". Μετά την Καμπέα προς τη Καμπέα αριστερά. Εχει πολλές πηγές που πριν από το 1970 έπαιρναν νερό για τα κεραμοκάμινα.

Μετά το Λιβάδι είναι ο Καμπέας ή Πάν.

Καμίνια: Τοπωνύμιο νότια του χωριού στον αμαξιτό δρόμο Τρίπολης - Πύργου, στο 47,5 παλιό χιλιόμετρο. Μέχρι το 1970 λειτουργούσαν κεραμοκάμινα που τροφοδοτούσαν όλα τα χωριά της περιοχής, απ' όπου προήλθε και η ονομασία.

Το 1976-78 ίδρυθηκε ο οικισμός "Πάν". Η ύδρευση έγινε από το Λιβάδι το 1992. Ο οικισμός αναπτύχθηκε τουριστικά.

Ο Αγιάννης (κάτω): Τοπωνυμία - πηγή με δύο σωληνάρια στην θέση της Σπολιά Κάρφου.

Αριστερά της Καμπέας είναι το Βαθυλάκκωμα.

Αριστερά από την Καμίνια είναι το Ξενία μοτέλ: Τουριστικό ξενοδοχείο, άρχισε να λειτουργεί πριν από λίγες δεκαετίες (1964-65).

Μετά το Μ

μοναστήρι της Σφυρίδας

Η Σφυρίδα είναι η πιο γραφική περιοχή, εκεί κοντά είναι το κτήμα του Βασ. Κονδύλη με περιβόλια, καρυδιές και πολλά νερά που προσκυνητές Μαγουλιανίτες αναπαύονται κατά την επιστροφή τους στο χωριό.

της Θεοτόκου που γιορτάζει κατά την παράδοση της γιορτής της Κοιμήσεως στις 23 Αυγούστου και από ένα κελί που είναι και η είσοδο στο ναό.

Παλιότερα η ανάβαση γινόταν με λαξευτή στο βράχο σκάλα, αργότερα το 1955 κατασκευάστηκε σκάλα ταιμεντένια.

Στις 21 Απριλίου ο Ιμπραήμ πασάς έφτασε στη Σφυρίδα με πολλούς πεζούς και καβαλάρηδες, πήρε όλα τα ζώα του μοναστηριού και αποκεφάλισε τον νιούμενο Γερμανό και τον μοναχό Αγάπιο Σκουτερού και φυσικά έκαψε το παλιομονάστρο που ξανάχτισε στις 10 Ιουνίου 1825 ο Σταύρος Θεοφιλόπουλος από τη Βυτίνα.

Τον Αύγουστο του 1833 οι ιερομόμαχοι έφυγαν για τη μοναστήρι της Κερνίτσας, όπου κατασκευάστηκε μετά την πυρκαϊά των Τούρκων στις 19 Ιουλίου 1826 ή την πρώτη Κυριακή του μήνα Σεπτέμβρη 1826, εξαιτίας του Γεωργίου Μπούκουρα από τα Μαγούλιανα γιατί πήρε τα πολεμοφόδια που είχε αφίσει ο Κολοκοτρώνης για την άμυνα της μονής. (Στο κακό αυτό συνέπραξε με τον Γ. Μπούκουρα, όπως αναφέρει ο Φωτάκος και ο Σταύρος Χατζής από την Βυτίνα).

Μοναστήρι απόρθητο

Μετά από πολλά χρόνια, το 1898, πήγε στη μοναστήρι και ξανάχτισε την εκκλησία που έκαψαν οι Τούρκοι, τη γεγανία της οποίας έγιναν στις 30 Ιανουαρίου 1902. Για τη μοναστήρι της Σφυρίδας ο Φωτάκος μας πληροφορεί ότι είναι απόρθητο με εκκλησία και νερό και ότι ανεβαίνουν με σχοινιά οι άνθρωποι και ότι μέσα σε αυτά είχαν τα κινητά πράγματά τους, τα γυναικόπαιδα τους για ασφάλεια.

Μια τοιχογραφία της Παναγίας λένε πως δάκρυσε με την είσοδο των Ούννων στην Ελλάδα. Μάλλον εννοούν πην εισβολή των Τούρκων μετά την πτώση της Κωνσταντινούπολης αφού και οι δύο ήταν ασιατικοί λαοί. Οι Ούννοι πραγματο-

ποίσαν εκτεταμένες επιδρομές στην Ευρώπη από τα τέλη του 4ου αιώνα μέχρι το 530 μ.χ. που σταμάτησαν την εξάπλωσή τους χωρίς ποτέ να εισβάλλουν στην Ελλάδα.

Στην προμετωπίδα της εισόδου του κελιού γράφτηκε το 1966 «ΣΤΕΡΕΟΣΩΝ ΚΥΡΙΕ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΗΝ ΕΚΤΙΣΩ ΤΩ ΤΙΜΙΩ ΣΟΥ ΑΙΜΑΤΙ». Άνω της εισόδου του κελιού διακρίνεται το μέρος από το οποίο κατά την τουρκοκρατία ερρίπιτετο «βραστό νερό». Ο τοίχος του κελιού καθώς και του ναού είναι από πωρί. Το κελί έχει τρία παράθυρα και ένα τζάκι. Σε ύψος 1,90 μέτρου από του δαπέδου του κελιού υπήρχε πάτωμα κάτω του οποίου διακρίνονται τρεις πολεμίστρες.

Συνέχεια από το κελί υπάρχει ο ναός της Παναγίας παλιότερος του κελιού. Ο κυρίως ναός αποτελείται από δύο επίπεδα που χωρίζονται με τόξο από πωρί. Το πρώτο επίπεδο ήταν μέλλον νάρθηκας του ναού, το προς το τέμπλο έχει θόλο είδους τρούλου (κουπέ).

Θαυμάσιες τοιχογραφίες

Θολωτός δε είναι όλος ο ναός, που φωτίζεται από ένα παράθυρο το οποίο ανοίχτηκε μετά την αγιογράφηση και από την κόγχη του ιερού.

Το παλιομονάστρο της Σφυρίδας έχει θαυμάσιες εικονογραφίες. Ο καλόγερος ανοίγοντας το παράθυρο κατέστρεψε τις τοιχογραφίες. Το εσωτερικό του ναού έχει αγιογραφηθεί μάλλον τον 12ο αιώνα.

Οι πιο σημαντικές τοιχογραφίες είναι η Σταύρωση σε μέγα σχήμα, η Παναγία να κρατάει στα γόνατα τον Ιησού, ο Παντοκράτορας, ο Πλατυτέρα, η Αγία Άννα και ρωμαίοι στρατιώτες που λάβανε μέρος στη σταύρωση του Κυρίου. Ολές οι αγιογραφίες βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Προ της εισόδου του ναού υπάρχει κοιλόπτυτο στο βράχο με πολλά οστά. Κάτω από το ναό υπάρχει μεγάλη σπηλιά με πηγή που στην πανήγυρη συγκεντρώνονται από τα γύρω χωριά πολλοί προσκυνητές όπου μετά τη λειτουργία δια-

σκέδαζαν με εγχώρια όργανα, μαγέρευαν γκιόσες και πρόβατα. Το έθιμο αυτό αραιώθηκε μετά το 1945.

Τόσο το 1918 όσο και πριν από το 1924 ο εφημέριος των Μαγουλιάνων ιερουργούσε την ημέρα της πανήγυρης στις 23 Αυγούστου χωρίς τη συγκατάθεση της Μονής Κερνίτσης, αλλά ο μπροπολίτης Γόρτυνος μετά την εισήγηση του μοναστηριού απαγόρευσε τη μετάβαση εφημέριου στη Σφυρίδα να ιερουργεί μόνος του, συνεχίζει να πηγαίνει μόνο ως συλλειτουργός του πουγουμένου της Μονής Κερνίτσας.

Η Σφυρίδα είναι η πιο γραφική περιοχή, εκεί κοντά είναι το κτήμα του Βασ. Κονδύλη με περιβόλια, καρυδιές και πολλά νερά που προσκυνητές Μαγουλιανίτες αναπαύονται κατά την επιστροφή τους στο χωριό.

Σπήλαιο Σφυρίδας: υπάρχει κοντά στο Σπάθαρι. Εκεί είχαν μεταβεί για ασφάλεια οι οικογένειες των Δεληγιανναίων και ο νεότερος νιος του Κολοκοτρώνη, ο Κολίνος ή Κωνσταντίνος με τη μνηστή του, κόρη του Κανέλλου Δελληγιάννην κατά την επιδρομή του Ιμπραήμ στις 5 Ιουλίου 1825. Να αναφέρουμε ότι ο συγκεριμένος αρραβώνας διαλύθηκε λόγω... ασυμφωνίας χαρακτήρων.

Σφυρίδας ρέμα ή Κακόρεμα: Βορειοανατολικά του χωριού, όριο Μαγουλιάνων - Βυτίνας, κάτω από τη σπηλιά του γερό - Πέτρου από τη Λάστα το παλαιομονάστρο της Σφυρίδας. Στο ρέμα αυτό πολλοί έχουν πάει τα βράδια, τα πιο παλιά χρόνια, με αναμμένα καουτσούκ και αργότερα με φακούς να πιάσουν καθούρια.

* Αγιος Αιμιλιανός απαντάται: Μαγούλιανα, κάμπο Δάρα, Βαλτεσινό (κοντά στο μοναστήρι της Παναγίας), Δημητσάνα (εκκλησία μέσα στην πόλη, μετά την Αγία Κυριακή). Ο ναός της πιάται και πανηγυρίζεται κατά την μνήμη του Αγίου στις 8 Αυγούστου. Αιμιλιανό Κυζίκου, Κυζίκος, πόλη της Μικράς Ασίας, στη Φρυγία. Νοτιοδυτική ακτή της Προποντίδας, στην Κερπινή, πρώην Μονάστρα, ονομασία Βουνού.

και πιάστηκε από το κάτω μέρος του τιμονιού και έπεσε μαζί με το αυτοκίνητο κάτω από τη στροφή χωρίς να κυλήσει το αυτοκίνητο στον κατήφορο. Κτύπησε λίγο στο πρόσωπο και από τότε η στροφή πήρε το όνομά του.

153). **Στρούγκοι** (βλ.6)

154). **Στρογγυλή:** Τοπωνυμία δυτικά του χωριού, όριο Μαγουλιάνων - Λαγκαδίων.

155). **Στρουποκαμένο:** Τοπωνυμία νοτιοανατολικά του χωριού πριν το εικονοστάτιο του Αϊ Νικόλα ερχόμενοι από τη Σκουλικοδένδρη.

156). **Στύλος Καπερώνη:** Τοπωνυμία ανατολικά του χωριού, όριο Μαγουλιάνων - Βυτίνας.

157). **Σφίνα Καπερώνη:** // / / /

158). **Σφυρίδας ρέμα ή Κακόρεμα** (βλ.4)

159). **Σφυρίδα** (βλ.4)

T

160). **Τουρκοκώραφα:** Τοπωνυμία νότια του χωριού, όριο Μαγουλιάνων - Πυρκακίου.

161). **Τρύπα Πιτά:** Τρύπα σε βράχο βόρεια του χωριού προς το Αργυρόκαστρο.

162). **Τρύπα Τσάκα-Τσάκα:** Τρύπα σε βράχο στο Βάλτο, πάνω από τη σπηλιά του Κάβουρα που στην τελευταία επιδρομή των Γερμανών στις 31 Ιουλίου του 1944 κρύφτηκε ο Κώστας Δημητραγογιάνης (Τσάκας - Τσάκας), Βαλτεονιώτης.

163). **Τρύπιο Λιθάρι:** Τοπωνυμία νότια του χωριού μετά την Ελισκα. Από μια τρύπα πέτρα έβγαινε νερό.

F

164). **Φασσονέρι** (βλ.6)

165). **Φτελέο:** Τοπωνυμία νότια του χωριού, μετά τον Κάτω Αγιο Μάρα.

166). **Φτέρες** (βλ.4)

167). **Χαλικοβρυσον** (βλ.5)

168). **Χερώματα** (βλ.3)

169). **Χριστοδουλειά** (βλ.3)

170). **Ψηλό Λιθάρι:** Τοπωνυμία νότια του χωριού, όριο Μαγουλιάνων - Πυργακίου.

X

171). **Ψηλό Βουνό** (βλ.2)

Να προσθέσουμε ακόμη μερικά τοπωνύμια:

172). **Βίγλα** (βλ.4)

173). **Γούβα του Σοπάτα:** Τοπωνυμία νότια του χωριού πάνω από τον Ψηλό όχθο, στους πρόποδες της Μαδάρας. Εκεί κάποιοι Μαγουλιανίτες κυνηγούσαν σκότωσαν ένα λαγό. Λέγετε, μάλιστα: Μές στη Γούβα του Σοπάτα, σκότωσαν ένα λαγό σαν γάτα, δώστε τ' άντερα του Ηλία, τα συκώτια του Μπέλα και ειμέ του γέρο Αντώνη ο μισός λαγός με σώνει.</p

«Πήγα στην Αυστραλία, στους δικούς μας ανδρώπους»

Oι Ελληνες μεγαλουργούν και προσέδουν όπου κι αν βρεθούν. Τους αναγνωρίζεις σ' όλα τα πλάτη και τα μήκη της γης και σ' όλους τους τομείς της ζωής. Ανθίστανται στις αντηξόπητες και τις δυσκολίες αποδεικνύοντας το ταμπεραμέντο και το μεγαλείο τους. Δεν τους φοβίζουν, ούτε τους λυγίζουν η κούραση και η ταλαιπωρία.

Ισως κάποιες στιγμές νοσταλγίας για την πατρίδα και τα αγαπημένα τους πρόσωπα να τους δημιουργούν ενδεχομένως μελαγχολίες. Ισως αυτό να κεντρίζει το ρωμαϊκό φιλότιμο και να τους οπλίζει με περισσότερο πείσμα και δύναμη να σπκώσουν το κεφάλι ψηλά, να τραβήξουν το δρόμο της ζωής με μεράκι και κουράγιο.

Πρόσφατα βρέθηκα στην Αυστραλία και συνομίλησα με συμπατριώτες, με συγχωριανούς μας. Οι εντυπώσεις μου είναι άπειρες και ποικίλες: Με έκαναν να νιώσω περήφανος για την πρόοδο και τις επιτυχίες τους, για το ακμαίο θηθικό τους.

Αν αναλογιστούμε κάτω κάτω από ποιες συνθήκες πέτυχαν και πώς μπόρεσαν να επιβιώσουν για να απολαμβάνουν σήμερα αυτά που με πολύ κόπο δημιούργησαν και χάρισαν. Και τα παιδάκια τους επιτυχημένα σ' όλους τους τομείς της ζωής και πάντα με οδηγό τους την Ελλάδα, με τα ήθη και τα έθιμα, και την ελληνική γλώσσα.

Οι αφηγήσεις τους

Απειρες οι αφηγήσεις που άκουσα για τα πρώτα χρόνια, τα πρώτα τους Βήματα στην Αυστραλία. Γιατί, όταν βρεθείς σε ξένο τόπο, χωρίς να γνωρίζεις κανένα και χωρίς να ξέρεις γιρι από την ξένη γλώσσα κάθε άλλο παρά νιώθεις καλά. Είσαι σαν ορφανό μικρό παιδί που κάνει τα πρώτα Βήματα.

Ας σταθούμε λιγάκι εδώ να δούμε την πραγματικότητα κατάματα σε ότι αφορά τον τρόπο αυτής της μετανάστευσης, αυτήν την αιμορραγία του νεανικού δυναμικού της πατρίδας μας: Σήμερα βλέπεις αυτούς τους ανθρώπους, στην πλειά των 60 και 70 χρόνων φτασμένους. Ομως, αυτομάτως η σκέψη γυρίζει πίσω 25 και 30 χρόνια και θυμάσαι καραβιές ανθρώπων... νιάτα έτοιμα να πιάσουν την πέτρα και να την στύψουν

Αγαπημένο χωριό - Αγαπημένη εφημερίδα

Λονδίνο 15 Φεβρουαρίου 1998

Αγαπητέ Σύλλογε

Η χαρά μας είναι μεγάλη. Μας τιμάτε στέλνοντας την αγαπημένη εφημερίδα όπου διαβάζουμε και βλέπουμε αγαπημένα πρόσωπα. Την εφημερίδα όπου ενημερωνόμαστε για πράγματα που δικαιολογημένα δεν γνωρίζουμε αφού βρισκόμαστε στην Ευρώπη.

Ολα αυτά μάς συγκινούν. Ιδιαιτέρως εμένα θυμίζοντάς μου το αγαπημένο χωριό. Ο δάσκαλός μου ήταν ο Σωτήρης Κόλλιας και δασκάλα μου στα ραφτικά ήταν η Ντίνα Καλομούρη.

Με πολλή εκπίμπον
Σούλια Ιασωνίδη του Θεοδώρου και της Αγγελικής Μπουρνά^{Δημήτρης Ιασωνίδης από Φιλαδέλφεια Θεσσαλονίκης}

να φεύγουν και να ερημώνουν τα χωριά μας. Και, όλο αυτό το δυναμικό να το επωφελούνται άλλα κράτη και να αναπτύσσονται και να προσέδουν και να δημιουργούν πάνω στα λυγέρα κορμιά των κοριτσιών και στα στιβαρά μπράστα των παιλικαριών μας.

Νιώθεις λύπη, οργή και αγανάκτηση για τον τρόπο που τους αντιμετώπισαν πριν από λίγες δεκαετίες οι πάντες στην Ελλάδα έως τον τόπο όπου εγκαταστάθηκαν.

Γιατί;

Αθελά σου σε πάνει το παρόπονο και γεννιέται ένα βασανιστικό "γιατί". Γιατί να μην υπάρχουν οι προϋποθέσεις στο τόπο μας να μείνουν τα νιάτα μας, η απουσία του κράτους, που σαν να θίθελε να ξεφορτωθεί τα ίδια τα παιδιά του, δεν ενδιαφέρθηκε που θα πήγαιναν.

Ο νους πάει στο στίχο «Η Ελλάδα τρώει τα παιδιά της», και όχι μόνο. Όλος αυτός ο κόσμος αφέθηκε στο άγνωστο, χωρίς καμιά εγγύηση ή έστω διαβεβαιώση ότι εκεί που πάνε κάποιος θα τους περιμένει και θα τους καθοδηγήσει. Χάρακτηστική είναι η αφήνουσα του Κώστα Δρακόπουλου, κουνιάδου του Γιάννη Τελά, από το Παλαιοχώρι Δημητσάνας. Παρόμοιες αφηγήσεις άκουσαν και από άλλους συμπατριώτης μας.

Οταν έφτασαν στην Αυστραλία τους έκλεισαν κυριολεκτικά σ' ένα "στρατόπεδο συγκέντρωσης", σαν κατάδικους. Αθλιες οι συνθήκες διαβίωσης. Πήγαινε ο ένας μπόσος (από το λέξη "μπος", που σημαίνει αφεντικό) και βάζοντας τους στην γραμμή διάλεγε όποιον του έκανε για δουλειά, σαν να επρόκειτο για πρόβατα που οδηγούνταν στη σφαγή.

Μερόνυχτα οδηγούνταν μακριά από το "στρατόπεδο", μέσα στη ζούγκλα και στα Βουνά, δούλευαν μέρα και νύχτα στη διάνοιξη δρόμων και έκτιζαν εργοστάσια.

Πώς ένιωθαν;

Αδειοι και εξουθενωμένοι. Η αξιοπρέπεια καταβαθμώνονταν καθημερινά. Κάποιοι αναγκάζονταν να πηδούν τη νύχτα από τα συρματοπλέγματα και με τα λίγα ρούχα στον ώμο, πνηματανία ήτο το σάισμα, κοιμούνταν στους σταθμούς των τρένων. Κρύβονταν στις τουαλέτες για να αποφύγουν τη σύλληψη...

Παρόλα αυτά μπόρεσαν να σταθούν στα πόδια τους και επιβιώσαν και πρόκοψαν. Πρόκειται για πράξη πρωική και δικαιολογημένη μπορούμε να περιφανεύομαστε.

Αυτούς, τους δικούς μας ανθρώπους, οφείλουμε να τους διαβεβαιώνουμε καθημερινά ότι είμα-

στε πλάι τους για να μην νιώθουν ξεκομμένοι από την πατρίδα. Να καμαρώνουμε και να τους θαυμάζουμε.

Και, δεν γίνετε παρά να αισθάνεσαι περήφανος περπατώντας στη Μελβούρνη να νομίζεις ότι βρίσκεσαι στην Ελλάδα. Κι ας είναι σ' άλλο πηματίσιαριο το χώρα αυτή.

Οι Ελληνες αυτοί είναι χωρίς καμία υπερβολή πιο πατριώτες από εμάς. Τους είδα, παρά τα χρόνια που τους βάρύνουν και τα έκδηλα σημάδια των εκαποτμηρίων ωρών δουλειάς που έχουν περάσει από τους ώμους τους, προβληματισμένους και φανατισμένους για τον τόπο τους. Κουρασμένους, αλλά πρόθυμους να συμμετάσχουν στον πόνο κάθε συμπατριώτη.

Πιό Ελληνες

Όλοι μαζί. Στα σάχημα γεγονότα συμπαρίστανται ο ένας στον άλλο και σύσσωμοι διασκεδάζουν ελληνικά. Ετοι όπως δεν συμβαίνει στην Ελλάδα.

Στην επίσημα γιορτή τους, κάτι αντίστοιχο με την δική μας πρωτομαγιά, κατέκλυσαν ένα από τα απέραντα πάρκα τους, κάπου 5 χιλιάδες κόσμος, έκαναν το πιο νικ τους, όλοι μαζί χόρεψαν και διασκέδασαν. Κάποιοι άγνωστοι μεταξύ τους, αλλά και τόσο γνωστοί. Στην καρδιά τους, στο υποσυνείδητο τους χτυπάει κάτι το ωραίο και το μεγάλο που τους ενώνει, η πατρίδα.

Ακουσαν τα παιδιά τους να μιλάνε την ελληνική γλώσσα και να συμπεριφέρονται λέξ και βρίσκονται στην Ελλάδα. Τους είδα να πηγαίνουν στην εκκλησία, που με δικό τους ιδρώτα φτιάχτηκε, ν' ακούνε δημοτική μουσική παρότι πολλά από τα παιδιά αυτά ενδεχομένως να μην έχουν επισκεφτεί ποτέ την Ελλάδα.

Ολα αυτά σου δημιουργούν ρίγη συγκίνησης. Τέλος, αξίζει ν' αναφερθεί ότι έχουν μεταφέρει πολλές από τις συνήθειες της πατρίδας εκεί στα πέρατα της γης. Διαβάζουν εφημερίδες ελληνικές που εκδίδονται εκεί, έντυπα των χωριών τους, ενδιαφέρονται και ανπαυχούν...

Πώς λοιπόν να μην αγκυνθείς όταν ακούς τον Ανδρέα Κοσιάβελο να σου λέει θα ζυμώσουμε χυλοπίτες ή γεύεσαι τις ωραίες δίπλες και τον παραδοσιακό χαλβά που φτιάχνει ο Φωφώς του Γιάννη Τελά. Ε, λοιπόν αυτοί είναι οι δικοί μας ανθρώποι.

Nίκος Τελάς

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Εφυγαν

Ο χρόνος σταμάτησε να μετρά για άλλους πέντε συμπατριώτες μας. Την τελευταία πνοή τους άφησαν οι Μιχάλης Τράπαλης, Παναγιώτης Μανδλάρης (άνδρας της Δήμητρας Παν. Κανελλόπουλου), Νίκος Κριμπάς (στο Αίγιο), Χρήστος Τζάκας (άνδρας της Μαρίας Αριστοπούλου) και Ιωάννης Καραπαναγιώτης (σύζυγος της Παναγιώτας Κόλλια).

Στερνό αντίο

Στα 24 του χρόνια έφυγε ο Γιάννης Τζάβαρας. Ήταν Μεγάλη Πέμπτη. Εσθονος αθόρυβη, όπως ακριβώς έζησε. Αφούσε την τελευταία την πνοή στην ακριβή κι αγαπημένη του γωνιά στο σπίτι του. Ο Γιάννης παρέμεινε καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του από-

μακρισμένος απ' αυτό που λέμε θούρι της αγοράς. Παρά τη βροχή πλήθες συμπατριώτων -κάθε λογίς πλικές- ακολούθησε Βουβός τη σορό του για να πουν το στερνό αντίο, τί το καλή αντάμωση. Να κάνουν το σταυρό τους, να ακουμπήσουν το λουλούδι τους.

Τους παρακάπω στήκους έσπειλε στην εφημερίδα ο αδελφός του 24χρονου Γιάννη, Δημήτρης Τζαβάρας

Ερχόμονταν από την Τρίπολη για να γιορτάσω Πάσχα, μα βρήκαν εσένα ν

Εγώ, η εγγονή της Μάνας

Στις αρχές του 1998 πληροφορθήκαμε ότι στην Βόρεια Εύβοια ζει ως αγρότισσα η Άννα Παπαδοπούλου, εγγονή της «Μάνας του Στρατιώτη». Το Σάββατο 20 Ιουνίου 1998 η διεύθυνση της εφημερίδας «Τα Μαγούλιανα» και ο πρόεδρος του Πανελλήνιου Συλλόγου Κώστας Κανελλόπουλος ταξίδεψαν μέχρι τις Ροβιές Ευβοίας.

Λίγοι γνωρίζουν ότι η Άννα Παπαδοπούλου, εγγονή της «Μάνας του Στρατιώτη», μοίρασε πριν από λίγα χρόνια την περιουσία της, 2.000 στρέμματα ελαιώνα στους αγρότες που τη δουλεύουν και μια έκταση δύο μεγάλων Βουνών στην ίδια περιοχή στο τοπικό συνεταιρισμό.

Ακόμη λιγότεροι γνωρίζουν ότι είναι και εγγονή της συγγραφέας Πνευλόπης Δέλτα, από τη μεριά της μπέρας της και ότι εφοίτησε στο Κέμπριτζ Ευρωπαϊκή Ιστορία και Οικονομία.

Η Άννα Παπαδοπούλου θυμάται «την αγαπημένη εκείνη γιαγιά», την Μάνα του Στρατιώτη. Ήταν πολύ μικρή όταν πέθανε, αλλά η ανάμνησή της είναι πολύ δυνατή:

«Θυμάμαι στο τέλος της ζωής της είχαμε πάει να τη δούμε. Ήταν σε ένα δωμάτιο πολύ φτωχικό, με ένα ντιβανάκι. Δεν έμενε με τον πατέρα μου. Δεν μας άφηνε να μπούμε. Έπασχε από φυματίωση. Την είχε κολλήσει από τους φυματικούς φαντάρους στα νοσοκομεία που υπήρχεν σε ως νοσοκόμα.

«Μας έδιναν για να μην μπούμε μέσα, για να μην κολλήσουμε, αλλά εγώ αισθανόμουν ότι μας είχε αγκαλιά. Οτι μας έσφιγγε πάνω της και μας φιλούσε. Έχω ακόμα έντονα αυτό το αίσθημα και δεν το έχω ξεχάσει. Την ώρα που άκουσα πως πέθανε ήταν η πρώτη φορά στη ζωή μου που έκλαψα πάρα πολύ.

«Το 1921 οι βασιλικοί που διώχναν από το μέτωπο στη Μικρά Ασία λέγοντας ότι κάνει Βενιζελική προπαγάνδα. Δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί το λένε. Μέσα στα γραπτά της γράφει «Τι έχω κάνει; Για το μόνο που μπορούν να με κατηγορήσουν ήταν ότι έβαζα στους ετοιμοθάνατους Κρητικούς την εικόνα του Χριστού και του Βενιζέλου στα χέρια τους. Μα πώς να μην του τις Βάλω. Δεν ήταν προπαγάνδα. Οι άνθρωποι εκείνοι πέθαιναν για Βενιζέλο και για το Χριστό».

Η εγγονή της «Μάνας», απόγονος πολύ πλούσιας αθηναϊκής οικογένειας δεν διάλεξε τον πεπατημένο δρόμο. Από παιδάκι λάτρεψε τον ελαιώνα και έμαθε να βλέπει τη ζωή της μέσα από αυτόν.

Ασχολείται με τα κτήματα από το '65, όταν πέθανε ο πατέρας της. Δεν βάφεται και έχει αφήσει τα μαλλιά της να ασπρίσουν. Ντύνεται με ρούχα απλά και θυμάται από μικρό παιδί να μπαινούγαν στο σπίτι τους πολιτικοί και σπουδαίοι άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών.

Μας σερβίρει καφέ σε φλιτζάνια που ζωγράφισε στη γιαγιά της λίγο μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή. Στους τοίχους του σπιτιού υπάρχουν χειροτεχνήματα, φωτογραφίες και πορτρέτα της «αγαπημένης εκείνης γιαγιάς».

Σε μια φωτογραφία αφιερωμένη «Στον Αντώνη μου διά να θυμάται την μάννα του» η Μάνα του Στρατιώτη σημειώνει: Τα όνειρά μας, δεν θα μείνουν όνειρα (1923). Σε άλλες φωτογραφίες την βλέπουμε να κρατάει στην αγκαλιά την εγγονή της Απόστολο (αδελφό της Άννας Παπαδοπούλου), στην Μικρά Ασία (1921), με τα μετάλλια που τιμήθηκε (1926), να ζωγραφίζει (Φεβρουάριος 1934), πλαισιωμένη από ερυθροσταυρί-

τισσες...

Πήγαμε και στο οικογενειακό μικρό νεκροταφείο που βρίσκεται στα κτήματα των παιδιών της κυρίας Παπαδοπούλου, της Αλεξάνδρας και του Αντώνη, δίπλα στη θάλασσα.

Στο μνημείο που είναι στον τάφο της «Μάνας», διαβάζουμε:

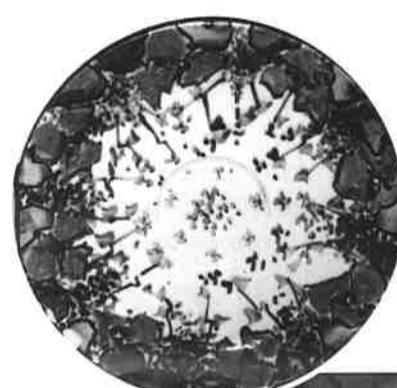
**Άννα Παπαδοπούλου
κόρη Μιχαήλ Μελά**

Μάνα Στρατιώτου

3 Σεπτεμβρίου 1871 - 12 Φεβρουαρίου 1938

Εδώ κοιμάται μια μεγάλη ελληνική καρδιά

**Ελάτρευε την πατρίδα της
και της αφιέρωσε τη ζωή της
Αγάπησε κάθε έμμορφο και ευγενικό.
Πάλεψε ακούραστα με σπέλειωτη αυτοθυσία
για τους δυστυχισμένους και πονεμένους**

Ένα πιάτο
που ζωγράφισε
η Μάνα

Προσκύνημα
στον τάφο της
«Μάνας του Στρατιώτη».
Το γλυπτό μνημείο
είναι καρπός
της δημιουργίας
του μεγάλου γλύπτη
και δασκάλου της
Ανώτατης Σχολής
Καλών Τεχνών της
Αθήνας
Κ. Δημητριάδη.

Ερωτάται ο κύριος υπουργός

Στις 13 Μαρτίου 1998 ο Βουλευτής Αρκαδίας της Ν.Δ. Πέτρος Τατούλης υπέβαλε και νέα ερώτηση προς τον υπουργό Υγείας και Πρόνοιας για το «Σανατόριο»:

Η ερώτηση

Το περιοδικό «Τα Μαγούλιανα» του Πανελλήνιου Συλλόγου Μαγούλιαντών Γορτυνίας εδώ και ένα χρόνο σε τρία συνεχόμενα άρθρα παρουσιάζει την κατάσταση που βρίσκεται σήμερα το «Σανατόριο της Μάννας» στα Μαγούλιανα Γορτυνίας να καταρρέει εγκαταλειμμένο από την πλήρη αδιαφορία της πολιτείας

Ένα μικρό φως κεριού που δεν σβήνει

8 Ιουλίου 1998

Προς τον Πανελλήνιο Σύλλογο Μαγούλιαντών

Πρίν από λίγες εβδομάδες είχα την μεγάλη χαρά να γνωρίσω τον πρόεδρο σας κύριο Κώστα Κανελόπουλο και τον υπεύθυνο έκδοσης της τριμηνιαίας εφημερίδας σας.

Μου είπαν αν θέλω να γράψω για την εφημερίδα σας δυσ λόγια σχετικά με την γιαγιά μου Άννα Μελά - Παπαδοπούλου, γνωστή σε σάς από το σανατόριο της Κορφοξυλιάς που με τόσο πάθος αγάπισε και υπηρέτησε τα τελευταία χρόνια της ζωής της.

Αυτό που θα ήθελα να μπορούσα να σάς μεταδώσω με λόγια είναι αυτό που έχει μείνει ζωντανό στην οικογένειά μου, αυτό που ήταν αυτή η γυναίκα.

Στο σκοτάδι της σημερινής εποχής όπου το να θυσιάζεις το προσωπικό και οικογενειακό σου συμφέρον για το καλό (Πλανάτη, Ανθρωπόποτα, Εθνος, Πατρίδα, κοινωνικό περίγυρο) φαντάζει σχεδόν κωμικό το μήνυμα της ζωής και του έργου της γυναίκας αυτής είναι σας ενα μικρό φως κεριού που δεν σβήνει. Υπήρξαν και υπάρχουν πολλοί τέτοιοι άνθρωποι ολόγυρα μας και αυτές οι ταπεινές μικρές φλόγες που δεν σβήνουν είναι ο οδηγός μας αυτά τα χρόνια της μεγαλύτερης ευημερίας. Αυτό είναι το μήνυμα της γυναίκας αυτής - να μπορείς να νοιάζεσαι για τον έχω κόσμο παρόλο που σου έτυχε να έχεις κάποια οικονομική δύναμη. Η οποιαδήποτε δύναμη συνήθως μας δίνει την ψευδαισθηση ότι «κάτι» είμαστε και μάς κάνει εγωιστές...

Η ελπίδα πώς θα μπορέσετε κάποτε να ζωντανέψετε το εγκαταλειμένο σανατόριο της Κορφοξυλιάς που το έφτιαξε με το αίμα της, κυριολεκτικά, αφού και πέθανε από την αρρώστεια που κόλλησε από αυτούς που νοσήστηκε, είναι πηγή μεγάλης χαράς. Είναι σωστό να προσπαθούμε να μην ξεχάμε τέτοια έργα για να μπορέσουμε να τα έχουμε για παράδειγμα πρός μίμηση στην ζωή μας.

Με όλες τις ευχές για ομοψυχία,
υγεία και προκοπή
Άννα Παπαδοπούλου
Ροβιές Ευβοίας

η οποία θα πρέπει να το προστατέψει από την λεπλασία που έχει αρχίσει στο κτίριο (αφαίρεση λίθων κτλ). Στις 12/3/97 σας υπέβαλα ερώτηση για το ίδιο θέμα, όμως μέχρι σήμερα δεν έγινε τίποτα παρά τις προσπάθειες του Διοικητικού Συμβουλίου του Ψυχιατρείου Τριπόλεως για την δημιουργία ξενοδοχειακής μονάδας - αθλητικού κέντρου στο χώρο του Σανατορίου, σύμφωνα με τη μελέτη Δωρή.

Ερωτάται ο κ. υπουργός: Δεν είναι εγκληματική αδιαφορία η μη αξιοποίηση και εκμετάλλευση αυτού του κτηρίου που προσφέρεται κυρίως για τουριστική ανάπτυξη και θα αναβαθμίσει ολόκληρη την Αρκαδία;

Πέτρος Τατούλης Βουλευτής Αρκαδίας

Λέσ και το καφενείο δεν είναι μαγαζί αλλά σπιτικό τους

Πισιρίκος θυμάμαι εκείνα τα ζεστά αυγουστιάτικα μεσημέρια που έπαιζα τάβλι στην πλατεία του χωριού. Ήρες αμέτρητες με τους φίλους, κάτω από τον πλάτανο. Ξέγνοιαστη ζωή.

Διαλέγαμε ένα από τα γραφικά καφενεία και ξεκινούσαμε το παιχνίδι. Όλα τα καφενεία το καλοκαίρι ήταν λίγο πολύ γεμάτα με ανθρώπινες φιγούρες, που στα πρόσωπά τους έχει χαραχτεί η ιστορία του χωριού.

Δεν θα ξέχασω όμως το καφενείο του Καλαμόποκα και της Φωτεινής. Ζεστή η καρδιά τους, όμορφο και το καφενεδάκι τους.

Ο Καλαμόποκας για να μας δώσει «πλάκα» και τάβλι έπρεπε να διαπραγματευόμει μαζί του: «Το νού σας στα ζάρια», μάς έλεγε. Οταν τα χάναμε τάβλι δεν είχε.

Οταν τον καταφέρναμε το παιχνίδι άρχιζε. Τότε ήταν η σειρά της Φωτεινής. Συναρπαστικός άνθρωπος, πλούσια εσωτερικά, διακριτική και ευαίσθητη με ένα ζωρό, μονίμως χαμογελαστό και εκδηλωτικό πρόσωπο. Καλουσιάτης, κεφάτη, ωραία γυναίκα. Πλαγμένες πορτοκαλάδες και γλυκού κεράσι. Κλασική παραγγελία.

Και η περιποίηση; Λέσ και το καφενείο δεν είναι μαγαζί, αλλά σπιτικό της.

Ψάχνοντας στο «Μπασόύλο της Γιαγιάς» Βρέκα μια φωτογραφία της Φωτεινής που τραβήχτηκε πριν από αρκετά χρόνια σε μια εκδρομή στη Σφυρίδα (23 Αυγούστου 1954). Στη φωτογραφία διακρίνουμε ακόμη την κυρά Σταυρούλα, τη γυναίκα του μπαρμπα Νίκου Πιερπίρη

Οι στιγμές αυτές μένουν ζωντανές αναμνήσεις. Γνωστός και φίλος που πρόσφατα βρέθηκε περαστικός από τα Μαγούλιανα μου μίλησε για την παχουλή γυναίκα του καφενείου με την άψογη συμπεριφορά. Άκουσα όμορφα πράγματα και ένιωσα υπερήφανος. Μου θύμισε τις ατέλειωτες ώρες που καθόμουνα εκεί χωρίς να θαρέεμαι. Του εξήγησα ότι αυτός είναι ο κόσμος που μεγάλωσα κι ότι όλα τα υπόλοιπα είναι για μένα γραφικά.

Οταν θέλεις έλα πίνε όποτε έχεις έλα δίνε

Η ταβέρνα του Ιωσήφ είναι μια γωνιά που συμπαθώ ιδιαίτερα. Δεν ξέρω γιατί. Ισως να φταίει η ιστορία του συγκεκριμένου μαγαζιού, που ξεκίναει πριν από πολλές δεκαετίες και ακούγεται σαν παραμύθι. Ένα παραμύθι που έχει όμως υπαρκτούς πρωταγωνιστές.

Ο Ιωσήφ είναι ένας ανήσυχος άνθρωπος με ανυπολόγιστης έκτασης γκάμα δυνατοτήτων. Δεν είναι όμως καλός παραμυθάς για να σου διηγηθεί την ιστορία της χασαποταβέρνας.

Γ' αυτό είναι προτιμότερο να αφήσεις τα ίδια τα πράγματα της ταβέρνας να ζωντανεύουν και μιλήσουν για τη δική τους ιστορία στο χωρόχρονο.

Ο πατέρας του, ο μπαρπα Θανάσης Κανελλόπουλος γνωστός ως Χαραστής, γεννήθηκε το 1896. Το 1915 υπορετεί τον ελληνικό στρατό και για 8 ολόκληρα χρόνια παίρνει μέρος

Υψηλούς επισκέπτες είχε στην ταβέρνα του ο Ιωσήφ, στις 22 Μαρτίου 1998. Την Αγγελική Νικολούλη με την οικογένειά της. Στη φωτογραφία είναι επίσης ο Κ. Γόντικας

στον Μικρασιατικό πόλεμο.

Όταν γύρισε από τον πόλεμο ασχολείται με το εμπόριο ζώων.

Δημιούργησε μεγάλη οικογένεια, επτά παι-

διά. Τον Ιωσήφ, τη Φωτεινή, τον Γιώργη, τον Γιάννη, τη Σταθούλα, την Ελένη και την Αλεξά.

Τα χρόνια της Κατοχής το μαγαζί αναγκαστικά υπολειπούργει και κάποια στιγμή κλείνει. Αργότερα θα ανοίξει ως χασάπικο.

Ο Ιωσήφ αναλαμβάνει την ηλικία του 1968. Ο μπάρμπα Θανάσης πεθαίνει τρία χρόνια αργότερα. Ήταν πρωτοχρονία του 1971.

Ο Ιωσήφ θυμάται ένα στιχάκι του που έλεγε:

Οταν θέλεις έλα πίνε,
όποτε έχεις έλα δίνε,
όταν έχεις και δεν δίνεις,
να μην έρχεσαι να πίνεις.

Ο Ιωσήφ, συνεχιστής της ταβέρνας και της οικογενειακής παράδοσης, δεν μπορούσε παρά να εκπέμπει στο ίδιο μήκος κύματος με τον πατέρα του.

Κι αυτός δημιουργεί πολυμελή οικογένεια, τον Θανάση, τη Θεοδώρα, την Αγγελική και τον Γιώργο. Κι αυτός όταν έχει κέφια ρίχνει και κανένα χαρούμενο ευτράπελο. Ένα μάλιστα μάς το αφιέρωσε, αποκλειστικά για την εφημερίδα:

Να μην πιστεύετε ποτέ ουρανό, λαγό και βλάχο.

Τον ουρανό, εξηγεί, γιατί από ξάστερος ρίχνει καρεκλοπόδαρα, τον λαγό γιατί από εκεί που τον βλέπεις σου τη θυμίνει από άλλού και τον βλάχο γιατί απλά είναι πονηρός.

Η Μαρία, η γυναίκα του, είναι άξια και αγωνιστρία. Δεν θα ξέχασω ποτέ τη μοναδική μυρδιά του ψωμιού που φτιάχνει.

Πέρσι τη διεύθυνση της ανακαίνισμένης ταβέρνας ανέλαβε ο Γιώργος, ο γιος του. Τόπος στα νιάτα, αλλά η οικογένεια παρούσα. Ισως αυτή να είναι η απάντηση στο αίνιγμα γιατί μου αρέσει αυτή τη χασαποταβέρνα με το καλό κρασί, το καλό ψωτό και πάνω απ' όλα τη χωριάτικη ατμόσφαιρα.

Ο Ιωσήφ Κανελλόπουλος